

MAK

NGU YAGULA JON NYAANGIT MBUTINDI

¹ Godna nyan Jisas Kraistna apma wupuseputna tat ta nyaangit kingiyan. God waa nyaangit wala nyan Aisaia piliwutnda vapmba tindi. Kupma piliwutndi.

² God wandi.

Viga awuk. Wunai waa nyaangit kiyai nyan kingiyandi. tata yilaa wuna nyan yaiga yambi kwunakiyandi waa wandi God. ³ Kita nyan kwo kavamba liga wan nyaangit walendi. nima nyana yaiga yambi kwuka kwunak waa walendi waa piliwutndi Aisaia.

⁴ Jon dinyangugat yaguliga nyana. Kwo kavamba liga wan nyaangit mbutndi. Kupi maawut yelavika lingweyan ngwuk kat yagugigiyowun. Wungi kat tiga kavle vat yetilingwa vak kat God limbwigiyanidi waa mbutndi Jon. ⁵ Judia walinja kavamba liga nimbagwi Jerusalem walinja ngepmamba liga nimbo ndina lak yindi maa ndi kat Jordan walinja ndandangimba yagulindi. Ndina kavle savle yetinja vak kat mbutndi.

⁶ Jon kamelna yuwimba vitnja waavwimba kwusolaa lindi. Simbimba yipma sitndi. Waakalavali vla liga ndagwi wanyanyevio klalaa kilindi. ⁷ Mbuka walindi. Wun mat nyan wun. Wuna kwupmba nima nyan yaikandi. Mat nyan vla liwangat ndina man suna yaaw taamba taaga

pigiyaweyan kwondu ana ligandi waa wandi Jon.
⁸ Ngwuk kat ngumba yagugowun. Yaiga nyan ngwuk kat Godna waagan kwindi, tavagiyandi waa wandi Jon.

JON JISAS KAT YAGUNDI

⁹ Samat tiga Jisas Galili walinja kavamba nasaret walinja ngepmamba liga yandi. Yandi maa Jon Jisas kat Jodan walinja ndandangimba yagundi. ¹⁰ Jisas ngu kwagalalaa lindi maa nyinangwut mbilinda vat vindi. Vilindi maa Godna waagan namiyo vla liga ndaiga ndi kat tavindi. ¹¹ Nyinangupmba liga kwundi wandi, wutndi. “Min wuna kita nyan min. Min kat nimbamba woviyaguga solat siligowun” waa wandi.

SETEN JISAS KAT KAVLE VAT AY WANDI

¹² Wandi maa Godna waagan ndina maawupmba ngwandindi maa kwo kavat yindi. ¹³ Seten ndi kat kavle vat ay walaga liga nandinya ndumi vili kwo kavamba yetindi. Kwapimba yeta ndaonala lindi. God waa nyaangit kiyaa ensel Jisas kat kwunatndi.

JISAS GALILIAT YIGA MBUTINDI

¹⁴ Jon kat kalabusmba taagandi maa Jisas God waa apma nyaangit mbuka Galili wuleindi. ¹⁵ Wupma mbuka wandi. yaigandi God wanda siva yandi waa wandi. God nin kat viga ligiyaa siva mbambala wan wandi. Kupi maawut yelavik waa wandi. Apma nyaangit kat ngwula mbangi wiyo waavi taagandi waa wandi Jisas.

JISAS KAMI KWUTA AYNAT NIMBA KAT YAGWA WANDI

¹⁶ Jisas Galilina waambu sak yiga Saimonagwi Endru kat nyamwun swambu kat vindi. Mbila njula vla liga nda yaagilimbit, vindi. Kiginda kwutiga nyan mbit. ¹⁷ Jisas mbik kat wandi. Wuna kwupmba yagwa mbili wandi. Kiginda kwutimba vak vla ndinyangu kat kwuka wuna mbaap-mamba taagiyambit waa wandi. ¹⁸ Wandi, njula kwagalalaa ndina kwupmba yimbik.

¹⁹ Samat yiga Sebedina nyan Jemsokwi Jon kat nyamwun swambu kat vindi. Vaalamba liga njula yaagilimbat. ²⁰ Mbik kat vilaa yagwa wandi maa mbila nyaek kat ndina njivwa kwuta vaalamba la nimbanala kwagalalaa ndina kwupmba yimbik.

KAVLE WAAGAN TAVILA NYAN

²¹ Kapaneam walinja ngepma wuleindi maa njivwa lapman nandinyamba nyaangit ngambulinja ngay wuleilaa Jisas simagaga mbutindi. ²² Mbutndi maa ngipaliga ndandi. Kwundu nyan vla liga simagaga mbutigandi waa wandi. Lo kat simaga liga nimba vla ana simagalingandi. Ndi kwonduo liga simagaligandi waa wandi.

²³ Kavle waagan tavila la nyan nyaangit ngambulinja ngay wuleilaa walendi. ²⁴ Jisas Nasaretna nyan nin kat mandana yimeya. Nin kat vat-nyagiyamin? Min Godna apma vat tiga nyan min viga ligowun waa walendi. ²⁵ Walendi maa Jisas waagan kat nima kwundimba wandi. Kiyak awa. Ndi kat kwagala waa wandi. ²⁶ Wandi, waagan wan nyan kat kwutndi maa man taamba yaagiga kwundi ngu ngaanga ngu ndaga lindi maa

nima kwundimba kisalaa ndi kat kwagalandi. ²⁷ Kwagalandi maa wumba la nimba ngipaliga ndandi. Ngipaliga ndalaa awat sowat wagalaga yelavika lindi. Kan mandana waa wandi. Mbutnda kupi nyaangitna? Kwonduo liga Jisas waagan kat wandi maa wutndi waa wandi. ²⁸ Wandi maa Galilina ngepma ngepmamba liga nimba Jisas kat aywaa wutndi.

JISAS PITANA NASKAWAT KAT KWUNATNDI

²⁹ Nyaangit ngambulinja ngay kwagalalaa Saimonagwi Endruna ngay wuleindi. Jemsagwi Jono apma wuleimbit. ³⁰ Saimona nasakwat kangan yelogwengat njambamba kwalilangat ndi kat mbutndi. ³¹ Li kat yalaa taambamba kwutaa kwusalatndi. Kwuslatndi maa kangan yelogwen kwiyatapman ngilindi maa ndi kat kiginda kwutaa kwili.

JISAS NIMA SAKWAT NIMBA KAT NGLAAMBUMBA KWUNATNDI

³² Nandinya ngilindi nya yiga ndaindi maa yelogwenga ta nimbagwi waagan tavi la nimba kat ndi kat kiyandi. ³³ Kiyandi, ngepma nimba aywaa ngwutnyala wavamba yalaa lindi. ³⁴ mandip mandip yelogwenga ta nima sakwat nimba kat kwunatndi. Waagan nima sakwat savilindi. Waagan ndi kat viga lindi. Wungi kat tiga ndi kat kewa wun kanda wun waa wandi.

JISAS NYAANGIT MBUPMAK KWAGALALAA YINDI

³⁵ Ngamb nya wokelapman tindi, Jisas laataa ngepma kwalalalaa ndinyangu lapman kavat yilaa God kat ngumbulindi. ³⁶ Saimonagwi wumba

la nimbanala Jisas kat kwaka yindi. ³⁷ Ndi kat vilaa wandi. aywaa min kat kwaka yaligandi waa wandi. ³⁸ Wandi maa wandi. nat ngepma nimba kat mbupmak kwagalalaa yawun. Yigat? Ngepma ngepma yiga wan apma nyaangit mbupmak yawun waa wandi Jisas. ³⁹ Nyaangit ngambulinja ngaymba mbuka waagan saviliga Galilina ngepma ngepma yindi.

JISAS KAWIYA KILA NYAN KAT KWUNATNDI

⁴⁰ Kawia kila nyan kwalimamba silaa ndi kat yawiga wagalandi. Wun kat kwunapmak wameyan kwunakiyamin waa wandi. ⁴¹ Ndi kat miwa yiga taamba taagalaa wandi Jisas. Kwunakiyowun. Kwo ali waa wandi. ⁴² Wandi maa kawia kasindi. ⁴³⁻⁴⁴ Jisas ndi kat nima kwundimba waga ndi kat ay wandi. min kat kwunakwa vak kat nat nyan kat ke mbuka. God kat kwunatiga nyan kat mina mbangi yiga simaga. Mina kawia kasindangat God kat Moses waa nyaangitmba agwi Kwimin maa kawia kasindi lima vak kat aywaa vigiyandi waa wandi Jisas. ⁴⁵ Wandi, ngepma ngepman nimba kat yiga mbutindi. Wungi kat tiga Jisas ngepma ngepma kapmba ana yi yalindi. Ndinyangu lapman kavamba yetindi maa ngepma ngepma la nimba ndi kat yandi.

2

MAN TAAMBA KIVU WAKNA NYAN KAT JISAS KWUNATNDI

¹ Samat tiga Kapaneamat Jisas yindi. Ndina ngaymba linda vak kat wutndi. ² Nima sakwat

nimba yisolaa lindi maa ngwutnyala wavamba ndinyngu mina tata lindi maandi kat wan apma nyaangit mbutindi. ³ Man taamba kivi watna nyan kat aynat nimba kwutaa Jisas ta kavat kiyandi. ⁴ Nima sakwat nimba lindi. Jisas takava yinjeya yambi kai. Sambange njik plalaa yaawaba tulaa sandandi, sindu kwalinda njambonala ndaindi. ⁵ Ndina mbangw wiyo waavi taagalinja vak kat Jisas vilaa kivi watna nyan kat wandi. Min minai kavle vat yetilima vat kat limbwigiyowun waa wandi Jisas.

⁶ Moses kwiya lo simogwiliga nimba maawupmba sika wagalalindi. ⁷ Jisas manda kat wupma wandi waa maawupmba sika wagalandi. God kat kavle vat wandi waa yelavitndi. God mina kavle vak kat limbwigiyandi waa yelavitndi. ⁸ Jisas ndina naawupmba sika wagalanja vak maawupmba vilaa wandi. Maawupmba sika manda kat wagalaligangwuk waa wandi. ⁹ Mandana nima njivwa. manai kavle vat yeta vak kat limbwigiyowun waweyan nima njivwa? Mina njamba kwutaa laataa yeti waweyan nima njivwa? waa wandi. ¹⁰ Wun Godna vak simogwiliga nyan wun. Kavle vak kat limbwiweya kwondu wunamba ligandi. limbwiweya vak kat ngwuk kat simagavak kat man taamba kibi watna nyan kat ngi vat wowun waa wandi Jisas. ¹¹ Min kat wowun. Laataa njamba kwutaa ngay ay. ¹² Wandi, laataa njamba kwutaa yindi maa vindi. Wungi kat tiga ngipaliga ndalaa God kat nima tindangat yelavika wandi. Tak wupma ana vilinin waa wandi.

JISAS LIVAI KAT YAGWA WANDI

¹³ Jisas nat samba waambu sapmba yindi maa ndinyangu nima sakwat yisolaa lindi. Ndi kat simogwiga wandi. ¹⁴ Samat yiga Alfiasna nyan Livai kat takis sanya yaagilinja gaymba lindi, vilaa wandi. Wuna kwupmba yagwa waa wandi. Wandi, laataa ndina kwupmba yindi.

¹⁵ Jisas Livaina ngaymba njambamba nao kiga lindi. Takis sanya klaliga nima sakwat nimbagwi kavle vat yiliga nimbo Jisasonala lindi. ndina kwupmba la nimba ndinanala lindi. Ndina kwupmba la nimba nima sakwatna.

¹⁶ Ferisi walinja kit vapmba yetiga nimbana nyaangit piliwutiga nimba kilindangat vilaa ndina kwupmba la nimba kat wagalandi. Kavle vat yetig nimbagwi takis sanya klaliga nimbana manda kat kiligandi waa wagalandi. ¹⁷ Wagalandi, Jisas wutaa wandi. Kwo liga nimba dokta kat ana yiligandi. Yelogwenga tiga nimba mina yiligandi. Apma vat yetiliga nimba kat kwunapmak ana yawun. Kavle vat yetiliga nimba kat kwunapmak yawun waa wandi Jisas.

KIGINDA KIVAK KAT KAI WALINJA VAK KAT JISAS MBUTNDI

¹⁸ Ngu yaguliga Jona kwupmba la nimbagwi Ferisio kivak kak kai waga lindi. Nat nimba Jisas kat yalaa walindi. Jona kwupmba la nimbagwi Ferisio kivak kak kai waga lindi waa walindi. Mina kwupmba la nimba wupma ana liligandi waa walindi. Wupma manda kat yilapman yilignadi waa wandi. ¹⁹ Jisas ndi kat awat wandi. Kupi lagwa klaa nyan tindyan viga liliga nimba kivak

kak kai waigandi? waa wagalandi. Kupi lagwa klaa nyan ndinanala lindyan kivak kak kai ana waigandi waa wandi Jisas. ²⁰ Kupi lagwa klaa nyan yindeya siva yaigandi. Yindeyan kivak kak kai wagiyaandi waa wandi.

²¹ Tamba ngilikna waavwimba kupi waavwi taagalaa tavanjeyan ngini wan waavwi nimamba gilikiyaandi. ²² Tamba simbimba tavanja awmba kupi nima ngu ana salakyandi. Salatnjeyan nima nguna mbiyak nima yindi maa simbi kikik waa mbiligiyaandi. Mbilindi maa nima ngu kipmamba salaka yigiyandi. Nima nguagwi wan simbo kavle yigiyandi. Kupi nima ngu kupi simbimba mina salatigandi viligangwuk waa wandi Jisas.

*NJIVWA LAPMAN NANDINYAMBA JISASNA
KWUPMBA YETA NIMBA YUWI SIK SIGITNDI*

²³ Jivwa lapman nandinyamba ambugava yilindi maa Jisasna kwupmba la nimba kilinja yuwi sik sigitindi. ²⁴ Sigitnja vak kat vilaa Ferisi Jisas kat wagalandi. Avi. njivwa lapman nandinya kat yetilina vapmba ana yetiligandi waa wandi.

²⁵⁻²⁶ Wandi, Jisas wandi. Tamba la nyan Devit ya vak kat piliwutnja nyaangit vingwuk? waa wandi. Kwo liga wundi kat tiga Devit ndinowinala la nimba Godna gay wuleilaa God kat kelonja naaw kindi. God kwunatiga njambwi nyan Abaita tindi maa kindi. God kat kwunatiga nimba mina kelonja naaw kiligandi. Devit ndi kilaa ndinogwinala la nimba kat kwindi. Wupma wukngwuk? waa wandi Jisas.

²⁷ Jisas ndi kat wandi. God njivwa lapman nandinya taagandi. ndinyangu yaat njawinjangat

taagandi. njivwa lapman nandinyana vapmba yetinjangat God dinyangu kat ana kwutndi. ²⁸ Ngwuk kita vak vingwangat wowun. Wun Godna vaksimogwi liga nyan njivwa lapman nandinya kat viga ligowun waa wandi Jisas.

3

KIVI WATNA TAAMBA LA NYAN

¹ Nat njambi nyaangit ngambulinja ngay Jisas wuleindi maa kivi watna taamba la nyan tindi. ² Jisas kat vilindi. Njivwa lapman nandinyamba ndi kat kwunapmak wandeyan kavle vat yindi wavat wandi. ³ Jisas kivi watna taamba la nyan kat kapmba yagwa wandi. ⁴ Jisas nat nimba kat wandi. njivwa lapman nandinyamba apma vat yiweyan kwowa? Vatnyaweyan kwowa? waa wandi. Wandi, kwundi walapman tindi. ⁵ Jisas ndi kat tatna maawut sitnja vak kat ndi kat walea-vat nima mini vindi. Kivi watna taamba la nyan kat taamba agwi wandi. kwindi maa kwunatndi. ⁶ Kwunatndi Ferisi kwiyatapman yindi. herotna nimbonala Jisas kat vatnyanjeyan vak kat yisolaa ngambuvat tindi.

NIMA SAKWAT NIMBA WAAMBU SAPMBA YISO-LAA LINDI

⁷⁻⁸ Jisas ndina kwupmba la nimbonala sak yindi. Galili, Judia, Jerusalem, Idumia, Jodan anguveli naanga, Taia, saidon, ngepma ngepma la nimba ndi kat yandi. ⁹ Jisas ndina kwupmba la nimba kat wandi. Wun kat vaala taaga ngwula. Nima sakwat nimba ndi yaa liga wun kat kematandi waa wandi. ¹⁰ Jisas nima sakwat nimba kat kwunatndi. Wungi

kat tiga yelogwenga ta nimba ndi kat sinyipmak kematndi. ¹¹ Kavle waagan tavila la nimba ndi kat vilaa ndalaa walendi. Min Godna nyan min waa walendi. ¹² Walendi, ndi vat nima kwundimba wandi. Godna nyanat tiwangat ke walega waa wandi.

JISAS TAMBA VILI KIYELI VILILIK NIMBA KAT YAGWA WANDI

¹³ Jisas nduwi liga kava yiga ndina maawupmba nat nimba kat yagwa wandi maa yandi. ¹⁴⁻¹⁵ Tamba vili kiyeli vililik nimba ndinanala tinjangat, wan apma nyaangit yiga mbutnjangat, waagan savilinja kwondu klanjangat, yagwa ngwula waa wandi. ¹⁶ Wundi tamba vili kiyeli vililik nimba visimogwinda nimba kingiyan. Saimon nat si wandi. Min Pita min wandi. ¹⁷ Sebedina nyan Jemsagwi yakwa nyan Jon kat nat si wandi. Nyingangwutna kindigin vla liga nyan mbit waa wandi. Ndina kwundimba Boanesis mbit wandi. ¹⁸⁻¹⁹ Endru, Filip, Batolomyu, Matyu. Tomas, Alfiasna nyan Jems, Tatiyas, ngepma ngepma nyaangit waga yi ya la Saimon, Judas Iskeriot Jisas kat vatnyavak kamwin kwiya nyan. Aywaa visimogwindi maa ngepma yindi.

JISASAGWI SETEN WAA BEILSEBUL WALINJA NYANO

²⁰ Jisas ngepmat yindi. Nat ngambi nimba yisoolaa linjangat naaw ana kilindi. ²¹ Jisasna ngayimba la nimba ngi vat wutaa ndina maawut yigumba ana sika ligandi walaa ndi kat kwutaa wusovat yindi.

²² Nyaangit piliwuta nimba Jerusalem kwa-galalaa yalaa wandi. Beilsebul ndi kat taviligandi waa walindi. Ndi waagana njambwi nyana waa walindi. Jisasnanagwinala kwaa liga waagangat saviligandi waa walindi. ²³ Jisas wundi nimba kat pakwuga la nyaangit wandi. mand vapmba Seten ndina mbaapmamba la waagangat saviligiyandi waa wandi. ²⁴ Kita yelangi nimba avla kao yilinjevan ndi aywaa ngiligiyandi waa wandi. ²⁵ Kita ngaymba la nimba avla kao yilinjevan ndi aywaa ngiligiyandi waa wandi. ²⁶ Seten avla kao yilindeyan kwo vala tigiyan. ²⁷ Tagula ava la kavle nyan ndina man taamba yaaw sangilapman lindeyan ndina ngay wuleilaa ndina kwanda kwanda nda ana awagapma klaigandi. Sangilaa klaigandi. ²⁸⁻³⁰ Ndi kat tak wandi. Waagan min kat taviligandi. Wungi kat tiga wupma wandi. ngwuk kak wowun. ndinyangu kavle ya vak kat God alipsiga limbwigiyandi. Kita nyan God kat kavle nyangit wandeyan God wan kavle vak kat alipsiga limbwigiyandi. Kita nyan Godna waagan kat kavle nyaangit ngambundeyan God ana alipsiga limbwigiyandi waa wandi Jisas.

JISASNA NYIMEO YAKWA DUO

³¹ Jisasna nyimeo swambuo yalaa ngegavamba liga kita nyan kat Jisas kat yiga wamin yaandi waa wandi. ³² Nima sakwat nimba Jisasonala ndalindi. Ndi ndi kat wandi. Viga awut. Mina nyimeo swambuo tiga min kat yagwa waa wandi. ³³ Wandi, Jisas wandi. Wuna nyimeo swambuo kanda ndi waa wandi. ³⁴ Jisas ndinyanguna nindimba lindi. Ndina waymba la nimba kat

vilaa wandi. Wuna nyimeo swambu ngwulayi. ³⁵ Godna maawupmba yetiliga nimba wuna swambu, wuna nyange, wuna nyime ndi waa wandi Jisas.

4

KILINJA NDANA SIK YAAGILIGA NYANA WUPUSEPUT

¹ Nat njambi waambu sapmba Jisas simagaga walindi. Nima sakwat nimba yisolaa lindi maa sapmba la vaala ndailaa ndalindi. yisolaa la nimba waambu sapmba lindi. ² Pagwuga la wupuseputmba nima sakwat nyaangit ndi kat simagagawandi. Simagaga kupma wandi.

³ Awut wandi. Kilinja sik yaagiliga nyan sik yaagivat yandi.

⁴ Yaagilindi maa nat sik nima sakwat angwa yambimba ndalindi, waavi yalaa kindi. ⁵ nat sik nima sakwat kambat tiga tagu kipma kuvut tiga kavamba ndandi. ndandi, kwiyatapman waatndi.

⁶ Njingwut tamba lindi maa nya singwalitndi, njingwut law wandi, kiyandi. ⁷ Nat sik nima sakwat kavle yuwi sit tiga kavamba ndandi. Kavle yuwi waataa kematndi maa yaaginda sik tegililaa

ndina sik ana kwandi. ⁸⁻⁹ Nat sik nima sakwat apma kipmamba ndandi. ndandi, sik kwandi. nat avamba sik kita ndumi kiyeli tamba vili kwandi. Nat avamba sik ndumi kuvuk kwandi. Nat avamba sik ndumi tambanat kwandi. apma maawut tiga nyan wutaa yelavikyandi waa wandi Jisas.

PAGWUGA LA WUPUSEPUTNA VAK KAT JISAS MBUTNDI

¹⁰ Jisas wan nima sakwat nimba kat kwagalandi maa ndinanala liga nimbagwi wan tamba vili kiyeli vililik nimbo ndikat pagwula la wapuseput kat wagalandi. ¹¹ Ndi kat wandi. God viga liga vatna aytesigit ngwuk kat tamba simogwiwun waa wandi. Nat nimba kai waliga nimba pagwuga la wupuseput mina wukiyandi waa wandi. ¹² Kai waliga nimba maawut yelavitapman mini mina viga ligandi. Maawut yelavitapman waan mina wuka ligandi. Wungi vak vapmba kupi maawut ana yelavikiyandi. Kupi maawut yelavitnjeyan kavle vak yetinja vak kat God limbwingiyandi waa wandi Jisas.

KHLNJA NDANA SIK YAAGILIG NYANA WUPUSEPUTNA ANGWA VAK KAT JISAS NDI KAT MBUNDI

¹³ Ndi kat wandi. Wan pagwugala wupuseputna angwa yelavitapman yingweyan pagwuga la angwa vat angamak yelavika ligiyangwuk. ¹⁴ Kilinjandana sik yaagilinda vak vla apma nyaangit mbutigandi. ¹⁵ Way angwa yambimbali kipa ndinyangu vla ligandi. Nyaangit mbutndi maa wutndi. Wutndi, Seten kwiyatapman yalaa mbutnda nyaangit klalaa kaliga yiga pagwundi. ¹⁶ Kambat tiga tagu kipa kuvuk tiga kipa ndinyangu vla ligandi. Nyaangit nolin ngwandiga klandi. ¹⁷ Ndina maawut njingwut tapman nda vla ligandi. Samat tiga nima vat tindi, wan apma nyaangit kat tiga waleavat waleanjangat kwagalandi. ¹⁸ Nat nimba kavle yuwimba la kavamba yaaginda sik vla ligandi. nyaangit wutndi. ¹⁹ Kipmana

kwanda kwandanda kat yelavɪtnja vak, mandɪp mandɪp nda klavat walinja vat, nima sakwat nimbundawi nolin ngwandiga klalinja vak, nyaangikat kematndi maa sik ana kwandi. ²⁰ Nat 20 nimba apma kipmamba yaaginda sik vla ligandi. nyaangit wutaa maawupmba kwutaa yuwi sik kwa vak vla apma njɪvwa kwukiyandi. Nat nyan sik ndumi vili kiyeli tamba vili kwa vak vla apma njɪvwa kwukiyandi. Nat nyan sik ndumi kuvuk kwa vak vla nima sakwat apma njɪvwa kwukiyandi. Nat nyan sik ndumi tambanat kwa vak vla nima nglei sakwat apma njɪvwa kwukiyandi.

SALINDI, VITIGA YA AW YAPMBA ANA NAA-GALIGANDI

²¹ Jisas ndi kat wandi. Salindi, vitiga ya aw yapmba njamba pulumba taagalikandi? Kai. Njambamba taagaligandi waa wandi. ²² Mbambla pagwuga liga nda ngini kapmba ligiyandi. Kapmonja nda vla nda ngini vigiyandi. ²³ Maawut yelavɪta ligiyaa nyan awut. ²⁴ Ndi kat wandi. yigumba awut. nat nimba kat yilingwa vak vla ngwuk kat wupma yigiyandi. Ndi kat nima vat yingweyan ngwuk kat nima anglei vat yigiyandi. ²⁵ Maawupmba yelavɪka liga nyan ndi nima sakwat apma vat klaigandi. maawupmba yelavɪtapman tiga nyan apma vat ana klaigandi. Tat kla la apma vat nat nyan ndinamba klalaa kaligiyandi.

WATNA SIKNA WAPUSEPUT

²⁶ God nin kat kwiliga vat kipmamba sik yaagiliga nyan vla ligandi. ²⁷ Wan nyan ngan sindu

kwalaa nandinya laatndi maa sit kwo waatndi. Waataa vat ana vindi. ²⁸ Kipmamba liga avla waatndi. Tat ava. Ngini mwe tawndi. ngini sik kwandi. ²⁹ Sik ak wulaa lindeyan kalitinda siva yandeyan yapmba kalitigandi waa wandi Jisas.

MASTET WALINJA SIKNA WUPUSEPUT

³⁰ Jisas wandi. God viga liga vat manda vat vla ligandi. Angamak vilinja wapuseputmba simagagiyowun waa wandi. ³¹ Mastet walinja sik vla ligandi. Wan sik mak nglei nda. ³² Wan sik yaaginjeyan waakiyandi. Kaawa ava vla waakiyandi. Nima sandanala ligiyandi. ndina angimba wiyaka yetiliga waavi ngay kwukiyandi.

³³ Pagwuga liga wapuseput nima sakwat ndi kat ngambundi. Nat nimba wuka yelavitndi. Nat nimba kai. ³⁴ Nat nimba kat pagwuga liga wapuseput mina mbutndi. Kapmba ana ndi kat mbutndi. Ndina mbaapma nimba kat wupma kai. Ndi kat kapmba nyaangitna angwa visimogwindi.

JISAS MWUK PALI KAT KAI WANDI MAA KIYAK WANDI

³⁵ Nat nandinya ngan ndandi, Jisas ndina mbaapma nimba kat wandi. Sak valigegat waa wandi. ³⁶ Nat nimba kat kwagalalaa njaambit kulaa valigendi. Nat njaambit nimbun valigendi. ³⁷ Yilindi maa nima mwutolo kwutndi, pali laatndi. nima pali laataa ndina njaambit wuleindi. ³⁸ Jisas kwengwi njaambitmba liga sindu kwandi. Ndi kat sivilulaa wandi. Simogwi liga nyan nina njaambit tamba kambruka tigandi. Nin kat ana yelavika ligamin? ³⁹ Jisas laataa mwuk pali kat kai wandi maa kiyak wandi. Ngu yuvut tapman tindi.

⁴⁰ Mwuk kat walaa ndi kat wandi. Ngwuk manda kat vaaka ligangwuk. njambwi nyanat tuwa vak ana yelavika ligangwuk? waa ndi kat wandi. ⁴¹ Wandi maa ndi ngipaliga ndalaa awat sowat wandi. Wan nyan anda nyana. mwuk pali ndinai waa vapmba wutinda waa wandi. atwandi. God waa nyaangit mbutiga nyan kwo ngepma lindyan ndi kat apma maawut yelavikiyandi. ndina angwa ngepma lindeyan ndina ngepma nimba ndi kat kai waigandi waa wandi.

5

GERASA WALINJA NGEPMAMBA LA KAVLE WAAGAN TAVILA LA NYAN

¹ Nat naanga sapmba yalaa Gerasa walinja nimba ta kavamba kawindi. ²⁻³ Jisas vaalamba liga kipma veilindi maa kavle waagan tavila la nyan kiyaa nimba waangumba taagalinja kavamba yetiliga nyan kat windi. Sen walinja yaawmba ndina man taamba sangilavilaa lindi. ⁴ Nima sakwat njambi sen walinja yaawmba ndina man taamba sangindi maa vititindi. nima ava la nyanat tindangat ndi kat ana kwulatndi. ⁵ Nandinya ngan nandinya ngan kiyaa nimba waangumba taagalinja kavamba duwi la kavamba avla kaambapmba silimbinda kisala lindi.

⁶⁻⁸ Sivla mbundimba liga Jisas kat vilaa piliga yalaa Jisasna mangandimba ndandi. jisas ndi kat wandi. kavle waagan ndi kat kwagalalaa ay ngwula. wandi, wan nyan nima kwundimba walega wandi. Wun kat manda kat vat yigamin. Min Godna nima nyan min waa wandi. Godna si waga wun kat ke yiga nima vat waa wandi. Godna si

waga wun kat ke yiga nima vat waa wandi. ⁹ Jisas ndi kat wagalandi. mina si angamak waigowun waa wandi. Wuna si Nima Sakwat. Wupma nima sakwat tiganin waa wandi. ¹⁰ Nimbamba yawiga wandi. Waagan kat ke kapma ngepma yinjangat saviga waa wandi.

¹¹ Mbak nima sakwat yisolaa ngwaymba liga nduwimba kiga lindi. ¹² Waagan jisas kat yawiga wagalandi. Mbatnat nin kat savili. Mbatnamba tavilaa ligiyanin waa wandi. ¹³ Jisas kwowa wandi maa waagan wan nyan kat kwagalalaa mbatnamba tavilindi. Tavilindi maa wundi mbak nduwimba tilanda ndaindi. Dailaa ngumba yindi. Mbak 2,000 ngu kigiyatndi.

¹⁴ Mbak kak viga la nimba vaaka yindi. Ngepma ta kavamba ngepma lapman kavamba ndinyangu kat yiga mbutndi. ndinyangu wutaa Jisas kwutna vat vivat yindi. ¹⁵ Jisas ta kava yalaa waagan tat tavila la nyan kat vindi. Tat nima sakwat waagan tavila nyan waavwi kwusolaa apma maawut sika linda vak kat vindi. Vilaa vaatndi. ¹⁶ Wan nimba mbatnagwi waagan tavila la nyan kat Jisas kwutindangat yiga mbutndi.

¹⁷⁻¹⁸ Wan ngepma nimba Jisas kat wandi. Nina ngepma kwagala yawiga wandi. Jisas daa vaala kundi maa tak waagan tavila la nyan ndina kwupmba yivat wandi. ¹⁹ Jisas ndi kat kai wandi. Min kat awagapma mina yinda vak kat ayga wamila waa wandi, Jisas. ²⁰ Wandi maa kwagalalaa ngepma tamba vili ta kavamba yiga Jisas ndi kat kwutna vak kat mbutndi. mbutndi maa wuta nimba ngipaliga ndandi aywaa.

*JAIRASNA TAAGWA NYANAGWI JISASNA
WAAVWI SINYITA TAAGWO*

²¹ Ak Jisas wumbayambi vaalamba valigendi. Waambu sapmba lilindi maa nima sakwat nimba yaa yisoni. ²² Nyaangit ngambulinja ngayna nima nyan ndina si Jairas, Jisas kat vilaa mangandimba yaak yaak ndandi. ²³ Jisas kat wandi. Wuna tagwanyan kiyavat yigali waa wandi. Mina taamba li kat taagameyan ana kiyaigali. Kwo ligiyali waqa wandi. ²⁴ Jisas Jairasna kwupmba yalindi maa nima sakwat nimba wupma kwupmba yisolaa kemaka yalindi. ²⁵ Yaat tigtimbimba yelogwen yila taagwa lili. Naambi tamba vili kiyeli vililik yelogwen yiga yilindakat tili. ²⁶ Nima sakwat dokta li kat kwunapmak yilinan ana apma vat tili. kavle nglei yili. ²⁷ Jisas kat wanja nyaangit wutaa nima sakwat nimbana nindimba liga ndina kwupmba yaga ndina waavwi sinyiti. ²⁸ Wat taagwa yelavita wali. ndina waavwi sinyikweyan kwo ligiyowun waa wali. ²⁹ Sinyiti, yelogwen yi la kava tivindi. Lila mbangi kwo linda vatalva yelavitndi. ³⁰ Jisas wuna kwondu samat ngilindi waa yelavitndi. Yelavita limbalaguga kwutmini vilaa wandi. Wuna waavwi kanda sinyika waa wagalandi. ³¹ Ndina kwupmba la nimba wandi. ngwaymba liga kemaka nima sakwat nimba kat viga ligamin. Manda kat kanda sinyika wagalamn waa wandi. ³² Sinyita nyan vivat jisas limbalaguga kwatindi. ³³ Wat taagwa li kat kwutaa vak kat yelavita vaaka ava plalaa yalaa ndina mangandimba ndalaa ndi kat aywaa mbuti. ³⁴ Jisas li kat wandi. Tagwa nyan nyina mbangi

wiyo waavi laaganda vapmba nyina yelogwen ngilindi waa wandi. Apma vat ay. kwo ligiyanyin waa wandi.

³⁵ Walindi maa nyaangit ngambulinja ngayna nima nyana ngay la nimba yalaa wandi. Mina tagwa nyan tamba kiyali waa wandi. Manda kat simaga liga nyan kat wumba lindi wagalaligamin waa wandi. ³⁶ Jisas wutaa wan nyaangit kat kai walaa nyaangit ngambulinja ngayna nima nyan kat wandi. Ke vaaka. Mina mbangi wiyo waavi taaga waa wandi. ³⁷ Jisas nat nimba ndina kwupmba yavakak kai wandi. Pita, Jems, Jon kat kuvut nimba mina ndi kat kai ana wandi. Jon Jemsna swambu. ³⁸ Naangit ngambulinja ngayna nima kwundimba nglala nimba kat vindi. ³⁹ Jisas wuleiga liga ndi kat wandi. Manda kat mandip mandip yiga nglaligangwuk. Mat nyan ana kiyali. Sindu kwali waa wandi. ⁴⁰ Wandi maa ndi kat kasendi. Ndi kat savililaa mat nyana nyaet nyime ndina kwupmba la nimba apma mat nyan tiga kava wuleindi. ⁴¹ Taambamba kwutaa li kat ndina ngepma kwundimba wandi. Talita kumi wandi. Wupma wandi. Mat nyan laak waa wandi. ⁴² Wandi, laataa man veili. Lila naambi tamba vili kiyeli vililik. Veili maa li kat vilaa ngipaliga ndandi. ⁴³ Ndinai kwutna vat simogwivak kak kai wandi. Ndi kat wandi. Li kat kiginda agwi waa wandi.

6

*ANGWA NGEPMA NASARETMBA LA NIMBA
JISAS KAT KAI WANDI*

1 Wan ngepma kwagalalaa ndina angwa ngepma yindi. Ndina kwupmba la nimba ndina kwupmba yindi. 2 Njwvwa lapman nandinyamba nyaangit ngambulinja ngaymba mbuka wandi. nima sakwat nimba wutaa ngipaliga ndalaa wandi. Maawupmba yelavtnda vak ndi kat kandana kwiya. mandamba kwunatnda nima njivwa kwutindi waa wandi. 3 Ndina nyaek ngay kwuta nyana. ndi mariana nyana. Jems, Josis, Judas, Saimon ndina nyamwun ndi. Ndina nyange ninanala yetindi. jisas kat ndina maawupmba kavle vat yelavtndi. 4 Jisas di kat wandi. God waa nyaangit mbutiga nyan kwo ngepma lindeyan ndi kat apma maawut yelavikiyandi. ndina angwa ngepma lindeyan ndina ngepma nimba ndi kat kai waigandi waa wandi. 5 Wungi kat tiga wan ngepmamba nima njivwa ana kwutndi. Yelogwenga ta nimba kuvuti mina taamba laakandi, kwo lindi. 6 Ndina mbangi ndi kat vali yindangat Jisas ngipaliga ndalaa ngepma ngepmamba yiga simagaga mbutndi.

*JISAS WAN TAMBA VILI KIYELI VILILIK PALI
KAT VIGA AMBUK WANDI*

7 Wundi tamba vili kiyeli vililik nimba kat yagwa walaa ay wandi. Vili vili ay ngwula wandi. Waagan kat savilinjangat ndi kat kwondu kwindi. 8 Ndi kat wandi. Naaw lapman kimbi lapman sanya lapman ay wandi. Vasi vasi mina klalaa ay waa wandi. 9 Man su kwusolaa waavwi kita kwusolaa ay wandi. Waavwi vililik ke kwusoga waa wandi. 10 Ndi kat wandi. Ngepma wuleilaa ngay ngay ke yiga kiga. kita ngaymba kiga ali waa wandi

¹¹ Nat ngepmana nimba ngwuk kak wupmak kat kai wanjeyan wan ngepma kwagala. kwagalalaa man mbaw vivli. ndinai kai waa vak simagavak kak vivli waa wandi. ¹² Wupma yiga mbutndi. Kupi maawut yelavik waa mbutndi. Kavle vat yetilingwa vak kat kwagala waa mbutndi. ¹³ Waagan nima sakwat savilindi. yelogwenga ta nimba kat ngwaat kuvut salika kwunatndi maa kwo lindi.

NGU YAGU LA JON WUNDUMBU YINDI

¹⁴ Nima sakwat nimba Jisas kat wutndi. Wan kavana njambwi nyan Herot ndino wutndi. Nat nimba Jisas kat weandi. Ndi ngu yagu la Jona. Kiyalaa laatndi waa wandi. Wupma kwondumba nima njivwa kwutigandi waa wandi. ¹⁵ Nat nimba wandi. ndi Ilaija waa wandi. Nat nimba wandi. God waa nyaangit tamba mbuta nyana vla ligandi waa wandi. ¹⁶ Herot wutaa wandi. nambu kalikwa Jon kingiyan. Kyalaa laatndi waa wandi.

¹⁷⁻²⁰ Tat ngu yagu la Jon Herot kat wandi. Mina nyamwuna taagwa kwo klaman ana nglaatndi waa wandi. Kerot klaa taagwa Herodias wan nyaangit wutaa Jon kat waliali. Ndi kat vatnyavat yilavilaa lili. Herotna nyamwun Filipna taagwa Herodias kat tiga Jon kat kwutaa man taamba sangilaa kalabusmba taagandi. Herot Jon kat vaatndi. Savagu maawut tindangat vilaa Jon kat miwa yindi. Wupma Herodias vatnyavat yilavilaa lili. Herot Jon waa nyaangit wutaa yigumba ana maawut sitndi. Ndinai waa nyaangit nolin ngwandiga wutndi Herot.

²¹ Herot kwutnja naambina nandinyamba nima kiginda kwutindi. ndina kwupmba la nimbagwi kao liliga njambwi nimbo Galilina njambwi nimbagat kap ti kwutindi. Wan nandinyamba wuna maawupmba kwukiyowun waa yelaviti Herodias. ²² Herodiasna taagwa nyan yalaa mbangu veili. lilai veilaa vak kat Herotagwi ndinanala la nimbo li kat vilaa nolin ngwandindi. Veili maa Herot tagwa nyan kat wandi. Kla nda klavat wanyeyan nyin kat klalaa kwigiyowun waa wandi. ²³ Nyaet siga yiga wandi. Anda nda klavat wanyeyan nyingat klalaa kwigiyowun waa wandi.

²⁴ Wandi, yilaa nyime kat wali. Angamak wagalagiyowun waa wali. Wali, nyime wali. Ngu yagu la Jona nambu kat wagala waa wali. ²⁵ Wali, kwiyatapman Herot kat yiga wagalali. Ngu yagu la Jona nambu kalitaa yaanjimba taagtalaa wun kat kwiyatapman agwi waa wali. ²⁶ Herot Jon kat miwa yilindi. Ndina li kat nyaek siga yiga wanda vak ndinanala kiliga nimba tamba wutndi. Wungivat mandip vak ana yigiyowun waa yelavitndi Herot. ²⁷ Herot yelavita ndina kao liliga nyan kat nambu kalitaa agiya wandi. Wandi maa kalabusmba kalitndi. ²⁸ Kalitaa yaanjimba taagalaa tagwa nyan kat kwindi. kwindi, nyime kat kwili.

²⁹ Jona kwupmba la nimba wutaa yaa ndina sim klalaa waangumba taagandi.

³⁰ Jisas apma nyaangit yiga ambuk waa wanda nimba yalaa Jisas kat ndina kwutna vapmba ndina simagaga waa vapmba aywaa mbutndi. ³¹ Ndi yilaa yanjan waangit ana pugwalindi. Yilaa yalaa yetilnjan naaw ana kilindi. Wungikat tiga Jisas

ndi kat wandi. Nat nimba kwagalalaa kwo kavat yagwa ngwula. Samat waangit pugwaliga yagwa ngwula waa wandi Jisas. ³² Vaalamba kwo kavat avla yindi.

³³ Ndinai ya vak kat vilaa nima sakwat nimba ngepma ngepmamba liga kawinjeya kavat tata yivat angwa yambak pilindi. ³⁴ Kawindi maa nima sakwat nimba kat Jisas vindi. Jisas wan nimba ndunyan vilapman tiga sip sip vla lindi waa yelavitaa ndi kat miwa yiga di kat nima sakwat vak kat simagaga wandi. ³⁵ Nya ndaivat yilindi maa Jisasna kwupmba la nimba ndi kat wandi. Wan kava kwo kava nya ndaivat yiligandi waa wandi. ³⁶ Ndi kat ay awa waa wandi. Ngwaymba liga ngepma liga kava kiginda klavak ay waa awa wandi. ³⁷ Wandi, wandi. Mbaolamba tamba vili kiyeli vililik yaagilaa ndi kat naaw kwivak kak klaiganin? waa wagalandi. ³⁸ Jisas ndi kat wandi. Ngwula nao anda sakwat tigandi. Yiga viga avi waa wandi. Vilaa yalaa wandi. Nao tambanat kami vililik tigandi waa wandi.

³⁹ Kwandi yuwimba yiga mbaapma mbaapmamba yiga ndaali ngwula waa wandi. ⁴⁰ Wupma ndaalindi. Mbaapma ndumi tambanat tigandi. Mbaapma kitamba ndumi vili kiyeli tamba vili nimba tindi. ⁴¹ Jisas nao tambanat kami vililik taambamba kwutaa nyinangwutnat viga God kat kiginda kat sivu kindi. Ngambulaa nao samat samat limbalaa mina ndina kwupmba la nimba kat nima sakwat nimba kat kwivakak kwindi. ⁴² Aywaa kindi. Yaataatndi. ⁴³ Klambinjan nao kiginda mbanimba naangandi. Mbani tamba vili kiyeli vililik naangandi. ⁴⁴ Ka duna sakwat 5,000.

JISAS TAGU NGUMBA VEIGA YALINDI

⁴⁵ Jisas ndina kwupmba la nimba kat nat naangamba Betsaida walinja ngepmat vaalamba ay wandi. Yilindi maa wan nima sakwat nimba kat ngiyambak ay ngwula wandi. ⁴⁶ Ndi kat kwagalalaa nduwi la kavat God kat ngambuvat yindi. ⁴⁷ Kulun wandi ma vaala nindi sapmba lindi. Jisas nimbumba kapma lindi. ⁴⁸ Mwuk ndina pumba viyalindi, ngusa nima njivwa kwuka kalinja vat Jisas vindi. mbambala nglei vititindi ndinai la kavat tagu ngumba veiga yindi. Ndi kat kwulaka tata yivat yindi. ⁴⁹ Tagu ngumba veiga yindangat vilaa wundumbu waa yelavita kisalandi. ⁵⁰ Vilaa vaaka yindi. Ke vaaka wun Jisas wun waa wandi. ⁵¹ Walaa ndina vaalamba kundi maa mwuk kiyak wandi. Mwuk kiyak wandi maa ngiga ndandi. ⁵² Jisas nao kwutna vak kat ndina maawut ana yelavitndi. Wungi vak kat tiga tagu ngumba yanda vak vila ngiga ndandi.

GENESARETMBA LA YELOGWENGA TA NIMBA KAT JISAS KWUNATNDI

⁵³ Valigelaa Genesaret walinja ngepma kawilaa mbonjwe tawlaa yaaw tundi. ⁵⁴ Vaala kwagalaa valilaa wokendi maa nimbumba la nimba Jisasna mindama vindi. ⁵⁵ Ngay ngay yilaa njambamba la nimba yelogwenga ta nimba kat Jisas ta kava kat wutaa ndinai la kavat kiyandi. ⁵⁶ Nima ngepma mat ngepma ngepma lapman kava apma Jisas yandi maa wenga kavamba yelogwega ta nimba kat kiyalaa taagandi. Jisasna njimbwi waavwi sinyipmak wagalalaa lindi. Sinyita nimba kwo lindi.

7

JUDANA NGWAT YETA VAK

¹⁻² Jerusalemba la yaa nyaangit piliwutiga nimbagwi Ferisio Jisas ta kava yalaa Jisasna kwupmba la nimba taamba ngu njangilapman kwo kinjangat vindi. ³ Ferisiagwi nat Juda walinja nimbo aywaa taamba ngu njagilapman ana kilindi. ndina ngwat ta vapmba njangilaa kilindi. ⁴ Wengamba klalinja kiginda njangilapman yinjeyan ana kilindi. Nat vak nima sakwat vat kwunapmak yiligandi. Kap njangilinja vat, aw njangilinja vat, kapamba viyanja aw njangilinja vat, sindu kwaa njamba njangilinja vat, mandip mandip vat yilindi. ⁵ Ferisiagwi nyaangit piliwutiga nimbo Jisas kat wagalandi. Mina kwupmba la nimba manda kat ngwatna vapmba ana yiligandi. Manda kat tamba ngu njangilapman taambamba kiligandi waa wagalandi. ⁶ Jisas ndi kat wandi. Ngwuk mandik ngambuga mandit yetiga nimba ngwuk. Aisaia ngwuk kat mbutndi. Woseka ana wandi. Wupma God waa nyaangit piliwutndi.

Wundi nyangu ndina kwundimba wuna si nima tindangat waligandi. Ndina maawupmba wun kat ana yelavitigandi. ⁷ Ndinai wun kat nambu silandalaa maawupmba yelavitnja vat kwo vatnat tiligandi. God waa nyaangit kwagalalaa ndinyanguna nyaangit nat nimba kat simagaga mbutndi

waa piliwutndi Aisaia. ⁸ God waa nyaangit kwagalalaa ngwat waa nyaangitmba mina yetiligangwuk.

⁹ God waa nyaangik kat kai waligangwuk tuwa. Ngivat ngwutna vapmba yetiligangwuk. ¹⁰ Moses ngivak wandi. Nyaek kat nyime kat apma vat ay wandi. Nyaek nyime kat kavle vat waliga nyan kiyaa tigandi waa wandi Moses. ¹¹ Ngwuk kapma vapmba wangwuk. Kita nyan ndina nyaek nyime kat mbik kat kwiweya nda tamba God kat kwiwun waa wandeyan apma vatna waa wangwuk. Wan vak kat “koban” walingwa vatna. ¹² Ndina nyaek nyime kat ana viga ligiyandi waa wangwuk. ¹³ God kwiya apma nyaangit kwagalalaa kavle nyaangitmba kwiligangwuk nat nimba kat. Nima sakwat wungi vat kvale vapmba yetiligangwuk wandi Jisas.

MAAWUK KAT KAVLE YIGIYAA VAK

¹⁴ Jisas ta nimba kat nat njambi yagwa wandi. Walaa ndi kat wandi. Ngwuk awuk ngwula. Maawupmba yelavik ngwula waa wandi. ¹⁵ Ndinyangu kigiyaa nda ndina maawuk kat ana kavle yigiyandi. Maawupmba liga wogwegiyaa nda ndinyangu kat kavle yigiyandi waa wandi. ¹⁶ Waan wuka ligiyaa nimba awut waa wandi. ¹⁷ Wan nimba kat kwagalalaa ngay wuleindi maa ndina kwupmba la nimba ndinai waa nyaangik kat ndi kat wagalandi. ¹⁸ Ndi kat wandi. ngwutna maawut yigumba ana sika ligangwuk? Ndunyan kigiyaa nda ndina maawuk kat ana kavle yigiyandi. Ana viligangwuk? waa wandi. ¹⁹ Kigiyaa nda ndina maawut ana wuleigiyandi.

Yaapmba liga kwo wogwegiyandi. Kiginda aywaa apma mina waa wandi. ²⁰ Maawupmba liga wogwegiyaa nda ndinyangu kat kavle yigiyandi. ²¹ Ndinyanguna maawupmba liga wogwegiyaa vat kingiyan. Kavle maawut yelavitnja vak, simblan wangilinja taagwa kat yilinja vak, sikwutnja vak, ndinyangu kat vatnyalinja vak, nat nyana taagwa kat wangilinja vak, ²² nat nyana nda klavat walinja vak, kavle vat yetilinja vak, nyinangat kwutinja vak, yambisik yilinja vak, kavle maawut yelavitnja vak, njika walinja vak, avla nolin ngwandinja vak, kwusiliga kaselinja vak. ²³ Wan kavle vak aywaa maawupmba liga wogwelindan ndinyangu kat kavle yigiyandi.

SIRIA FINISIANA TAAGWA JISAS KAT LILA MBANGI WIYO WAAVI TAAGANDI

²⁴ Wan nyaangit walaa Jisas laataa Taiagwi Saidano walinja ngepma vililik ta kavat yindi. Ngay wuleilaa ndinai wuleia vat vivak kat kai waa tindi. Tamba vindi. ²⁵ Ngay wuleindi maa waagan tavila la tagwa nyana nyime Jisas yanda vak wutaa yalaa ndina mangandimba ndalili. ²⁶ Wat taagwa kapma ngepma lagwat. Lila angwa ngepma Siria Finisia. Glik walinja kwundimba wala taagwat. Lila tagwa nyamba tavila waangan-gat savilindangat Jisas kat wali.

²⁷ Jisas li kat wandi. Tat mat nyan kigiyandi. Mat nyana nao waala kat yitenjeyan ana nglaatndi waa wandi.

²⁸ Wandi, njambwi nyan ngiyambak wamin waa wali. Njamba pulumba waala mat nyan kilaa kwat nao ndalindi, kiligandi waa wali.

29-30 Li kat wandi. Wupma walaa yigiyanyin. nyina taagwa nyan kat waagan taamba kwagalandi waa wandi. Wandi maa yilaa njambamba vili.

WAAN TIVIGA KWUNDI KILA NYAN KAT JISAS KWUNATNDI

³¹ Taia kwagalalaa Saidon wuleilaa kwagalalaa ngepma tamba vili ta kava yilaa kwagalalaa Galili walinja sak yindi. ³² Waan tiviga kwundi kila la nyan Jisas kat kiyandi. Kiyalaa Jisas taamba ndi kat taagandagat mbutndi. ³³ Jisas nima sakwat nimba ta kava kwagalalaa ndi kat kapma kava kalilaa ndina waan vili apa sit taamba sisolalaa sipmiya salaa ndina tigatmba sit taamba laagandi. ³⁴ Jisas nyinangwutnat viga yaat njawiaga wan nyan kat ndina kwudimba “Efata” waa lavwi ke tiviga wandi. ³⁵ Wandi maa ndina waan wuka ndina kwundi apma vat ngambundi. ³⁶ Jisas ndi kat wandi. Nat nimba kat ke mbuka waa wandi. Wupma walindi maa nat nima sakwat nimba kat mbutindi. ³⁷ Ngiga ndalaa wandi. Aywaa yigumba kwunatindi. Waan tivla la nimba kat walindi. Kwundi kilila la nimba kat walindi maa apma vat ngambulindi waa ngipaliga ndalaa walindi.

8

JISAS NIMA SAKWAT 4,000 NIMBA KAT KIGINDA KWINDI

¹ Samat tiga nat njamba nima sakwat nimba yisolaa lindi. Ndina kiginda ngilindi maa Jisas ndina kwupmba la nimba kat yagwa walaa ndi kat wandi. ² Nandinya kuvut wunanala tindi maa ndina kiginda ngilindi. Ndi kat miwa yiga

loigowun waa wandi Jisas. ³ Nao kilapman tindi ndi kat ngepma ay waweyan nat nimba yiga ava yambimba wundi kat tiga ndaigandi. Nat nimba sivlamba liga yandi. ⁴ Ndina kwupmba la nimba ndi kat wandi. Kwo kavqamba liganin. Kiginda andambas klalaa kwigiyandin waa wandi. ⁵ Jisas ndi kat wandi. Naaw anda sakwat tigandi waa wandi. Wandi, naaw sila vili ligandi wandi.

⁶ Jisas ndi kat kipmamba ndaali wandi. Nao sila vili klalaa kwutaa God kat apma vat kwimin waa waga samat samat limbaga mina ndina kwupmba la nimba kat kwintangat kwindi. Kwindi maa awat nat nimba kat kwindi. ⁷ Nat kami kuvut tindi. Jisas God kat wungi vat sigit walaa agwi wandi. ⁸ Ndi aywaa kindi. Ndi alipsiga wan nao kiginda kindi. Klambinjan nao kiginda mbani silavili naangandi, mbani taatndi. Ka nimba 4,000. ⁹ Jisasna kwupmba la nimba klambinjan nao naangalindi maa Jisas nima sakwat nimba kat ngepma ay ngwula waa wandi. ¹⁰ Jisas ndina kwupmba la nimbanala vaala kundi maa Dalmanuta walinja kavat yindi.

FERISI SIMOGWILINDA NDA KAT VIVAT WANDI

¹¹ Ferisi yalaa Jisas kat kwundimba waliavat tindi. Ndi kat wandi. Kwutima njivwa simogwi lima vak kat vilaa min Godna nyan min waa yelavikiyanin. ¹² Jisasna mbangi ndi kat kilipangi yilaa wandi. Mbambala liga nimba ndi simogwi nda mina vivat waligandi. Ngwuk kak wowun. Simogwi nda ngwuk kat ana simogwigiyowun waa wandi. ¹³ Ndi kat kwagalalaa nat njambi vallamba kulaa nat naanga valigendi.

JISAS FERISIAGWI HEROTNA KAVLE VAK KAT NDINA KWUPMBA LA NIMBA KAT MBUTNDI

¹⁴ Nao klavak kwagalalaa yindi. Vaalamba liga bret-nao kita lindi. ¹⁵ Jisas wandi. Ferisiagwi Herotna yis walinja mbiyak vla bret-naomba taakalinja nda kat yigumba vimba ngwuk waa wandi. ¹⁶ Ndinai ngambula vak kat wutaa avla ndi wagalandi. Nina bret-nao ngilindi maa nin kat kan nyaangit anagandi waa waa avla wagalandi. ¹⁷ Jisas ndinai waa nyaangit wutaa wandi. Manda kat nao lapman tingwangat ngambuligangwuk. ¹⁸ Mini ana viligangwuk? Waan ana wutigangwuk? Ngwula maawut tivindi? Nao kat ana wowun. Ndina kavle vak yetinja vak kat wukwangat wowun. ¹⁹ Tat nao tambanat limba mina kwiwun klambinjan nao anda sakwat mbani naangangwuk waa wandi. Wandi, wandi. Tamba vili kiyeli vililik naanganin waa wandi. ²⁰ Ndunyan 4,000 ndi kat nao sila vili kwiwun klambinjan nao anda sakwat mbani naangangwuk waa wandi. Wandi, wandi. Sila vili naanganin waa wandi. ²¹ Ndi kat wandi. Wupma ngwula maawut ygumba ana sika ligangwuk? Manda kat nao ngilindi maa nimamba yelavitigangwuk waa wandi.

BETSAIDA WALINJA NGEPMAMBA JISAS MINI KIYAA NYAN KAT KWUNATNDI

²² Betsaida wuleindi maa mini kiyaa nyan kat Jisas taamba taagavak kak ndi kat kiyandi. ²³ Jisas mini kiyaa nyan kat taambamba kwutaa waambu ngepma kalindi. Ndina minimba kwundi ngu laagalaa taamba laagalaa wandi. Viligamin? waa wandi. ²⁴ Wandi maa wan nyan viga wandi.

Ndinyangu kat viligowun. Mi vla lindi, viligowun waa wandi. ²⁵ Wandi, Jisas nat njambi taamba minimba taagandi maa mini kwitaa yigumba vindi. ²⁶ Jisas ndi kat wandi. Ngepma wuleilapman ngay ay wandi.

PITA JISAS KAT MIN KRAIST MIN WAA WANDI

²⁷ Jisas ndina kwupmba la nimbana Sisaria Filipai walinja kavana ngepma ngepmat yindi. Nindi ava yambimba Jisas ndina kwupmba la nimba kat wagalandi. Wunai luwangat angamak waligandi waa wagalandi. ²⁸ Ndi kat wandi. Nat nimba min kan ngu yagula Jon min waligandi. Nat nimba min kan Ilaija min waligandi. Nat nimba min God waa nyaangit mbuta kita nyan min waligandi waa wandi. ²⁹ Jisas ndi kat wagalandi. Ngwuk wunai luwangat angamak waligangwuk waa wagalandi. Wagalandi, Pita wandi. Min Kraist min waa wandi. ³⁰ Pita wandi maa Jisas ndi kat wandi. Wungi vak vak kat nat nimba kat ke waga waa wandi.

NGINI KIYAIGOWUN WAA JISAS WANDI

³¹ Jisas wandi. Judana ngwatnagwi God kat waliga njambwi nimbo nyaangit piliwutiga nimbo wun kat kai waigandi. nima nima vat wun kat yigiyandi. Wun Godna vat smogwi liga nyan wun kat vatnyagiyandi. Kiyalaa nandinya kuvut tiga laakiyowun waa wandi. ³² Ndi kat wan nyaangit kapmba mbutndi. Ana pagwundi. Mbutndi maa Pita Jisas kat kwutaa kalilaa Jisas waa nyaangit kat kai walaa vitik walaa wandi. ³³ Pita wandi maa Jisas limbalagulaa ndina kwupmba la nimba kat vilaa Pita kat vitik walaa wandi. Seten wun kat

kwagala waa wandi. Min Godna maawupmba ana yelavitigamin. Min ndinyanguna maawupmba yelavitigamin.

³⁴ Nima sakwat nimbagwi ndina kwupmba la nimba kat yagwa walaa ndi kat wandi. Kita nyan wuna kwupmba yavat wandeyan ndina maawuk kat kai waigandi. Ndina mbangi kat kai walaa diwai kros kwutaa nyaambupmba walalaa kaliweya vla ndino kwutuwa njivwa kwukiyandi. Wuna kwupmba yavat wa nimba kwutuwa njivwa ndino kwukiyandi. ³⁵ Kita nyan ndina mbangi mina yelavika kwunatndeyan kavle yigiyandi. Kita nyan ndina mbangi mina yelavitapman wuna njivwa kwuka wan apma nyaangit mbutndeyan wan nyan apma vat tigiyan. ³⁶ Kita nyan kipmana kwanda kwanda nda aywaa klalaa kavle vat yiga yetindeya vak klandeyan apma vatna? Kai. Apma vat ana ndi waa wandi. ³⁷ Apma vak yetindeya vak kak wenga anda sakwat kwilaa klaigandi. Wenga kai. ³⁸ Mbambala liga nimba kavle vat yetiligandi. God kat kai waligandi. Kita nyan wunai waa apma nyaangit wan kavle nimba kat mbupmak kat ndina mbangi wup yindeyan ngini ndi kat wuna mbangi wup yigiyandi. Wuna nyaek wandi mala enselonala yaigowun. Apma vat tiga yaigowun. Yaweya njimblamba wun kat wup yila nimba kat ndi kat wup yigiyowun.

9

¹ Jisas ndi kat wandi. Wumba liga nat nimba God kwondumba viga ligiyaa vak vigiyan gwuk. Ana tat kiyai gangwuk. Vilaa tiga liga kiyai gangwuk waa wandi.

JISASNA MBANGI MANDIP MBANGI LINDI

² Nandinya sila kita yindi maa Jisas Pita Jems Jon kat nduwiat kalindi. Nduwimba kapma lindi maa ndi kat vilindi maa Jisasna mbangi mandik vak tindi. ³ Ndina waavwi nya vla silindi. Njanginjeya waavwi sawun mina ligandi. Jisasna waavwi sawun ava vla lindi. ⁴ Tiga liga Ilaijagwi moreso Jisas kat ngambulimbik mala vindi. ⁵ Vindi maa Pita Jisas kat wandi. Simagaga liga nyan, tinan apma vatna. yisombale kuvuk kwutneyan kwowa? Min kat kita Moses kat kita Ilaija kat kita kwukiyandin waa wandi. ⁶ Nima vaatinjangat angamak waigowun waa yelavita kwo wandi. ⁷ Mbaw ndi kat yaa pagwundi. God mbaw nindimba liga ndi kat wandi. Ndi wuna nyana. Ndi kat solat siga ligowun. Ndi kat awut waa wandi God. ⁸ Wandi maa nat nyan tapman Jisas kapma lindangat kwaka vilindi.

⁹ Nduwimba liga ndailindi maa Jisas ndi kat walindi. Vingwa vak kat nat nyan kat wata ke mbuka. Wun Godna vak simogwi liga nyan wun. Kiyalaa laakwun maa mbambala vingwa vak kat mbukiyangwuk waa wandi. ¹⁰ Wupma ana mbutndi. Avla ngambundi. Kiyalaa laakiyowun wanda nyaangik kat avla wagalaga ngambulindi. ¹¹ Jisas kat wagalaga wandi. Nyaangit piliwutiga nimba Ilaija tat yaigandi ngini Kraist yaigandi waa waligandi waa wandi. Manda kat wupma waligandi waa wandi. ¹² Ndi kat wandi. Kwowa Ilaija yambi kwunapmak tata yandi. Wun Godna vak simogwi liga nyan wun kat kavle vat yetinjeya vak kat wun kat kai wanjeya

vak kat tamba manda kat piliwutndi waa wandi. ¹³ Ngwuk kak wowun. Ilaija tamba yandi maa ndina maawupmba la vapmba ndi kat yindi. Ndinai ya vak kat tamba piliwutndi.

KAVLE WAAGAN TAVILA LA MAT NYAN KAT JISAS KWUNATNDI

¹⁴ Jisasna kwupmba la nat nimba ta kavat aynat nimba yindi maa nima sakwat nimba Jisasna kwupmba la nat nimba la kavamba lindi. Moses kwiya lo simogwi liga nimba Jisasna kwupmba la nat nimba kat kwundimba waliyavat tindi.

¹⁵ Wan nimba sakwat nimba Jisas kat vilaa nolin ngwandiga ndinai liga kava ndi kat ngambuvat yindi. ¹⁶ Jisas ndina mbaapmamba la nimba kat wandi. Manda vatna ngambulingwa waa wandi. ¹⁷ Kita nyan wandi. Simagaga liga nyan, wuna nondayan min kat kiyawun. Tigat kulumata waagan ndi kat tavilindi. ¹⁸ Waagan ndi kat tavilindi maa kipmamba ndalaa man taamba satega kwundi ngu ngaanga ngu ndalaa nimbi ngliaka lindi waa wandi. Mina kwupmba la nimba kat wowun. Savili wowun. Ana alipsiga savilindi waa wandi. Jisas wandi. Ngwuk ngwula mbangi wiyo waavi laagalapman nimba ngwuk. Wungi kat tiga ana savilingwuk.

¹⁹ Anda sakwat nandinya tiga ngwuk kat simagaga mbutiwun mala ngwula mbangi wiyo waavi taagagiyandi. Angambala nandinya wun tiga ngwula mbangi kilipangi yinda vak kat mbukiyowun. Wan nyan kat kwutaa wun kat agiya wandi. ²⁰ Ndi kat mat nyan kiyandi maa waagan Jisas kat vilaa mat nyan kat kwutndi maa

kipmamba ndandi. Kipmamba ndalaa paaka liga kwundi ngu ngaanga ngu ndalindi.

²¹ Jisas mat nyana nyaek kat wagalandi. nandinya anda sakwat ngi vat yilindi waa wagalandi. Wagalandi, wandi. Mat nyan tindi ngi vak mina yilindi waa wandi nyaek. ²² Waagan nima sakwat njamba ndi kat kwutaa yamba yaagilindi. Nima sakwat njamba ndi kat kwutaa ngumba yaagilindi. Vatnyavak yaagilindi. An kat miwa ay. Alipsiga kwunapmak timeyan ndi kat kwunak. ²³ Jisas ndi kat wandi. Manda kat alipsiga kwunapmeyan waa wamin. Mbangi wiyo waavi taakaliga nyan nima njivwa kwutapman nda? waa waigandi waa wandi Jisas. ²⁴ Nyaek yawiga waga Jisas kat wandi. Min kat wuna mbangi wiyo waavi samat samat taagalindingandi. Wuna mbangi kilipangi yilinda vak kat kwunak waa wandi. ²⁵ Nima sakwat nimba yisolaa linjangat Jisas vilaa waagan kat wandi. Min tigat kulumaka waan tivila liga waagan min ndi kat kwagala. Nat njamba ke taviga waa nima kwundimba wandi. ²⁶ Waagan kiselaa ndi kat kwutndi maa man taamba satnedi maa ndi kat kwagalandi vilaa tamba kiyandi waa wandi. ²⁷ Jisas ndi kat taambamba kwutaa katsondi maa laatndi.

²⁸ Jisas ngay wuleindi maa ndina kwupmba la nimba ndi kat kpma kavamba wagalandi. Manda kat tamba ndi kat saviilapman yinin waa wagalandi. ²⁹ Jisas ndi kat wandi. God kat wakalalapman yilingweyan wungi vak waagan kat ana saviiligiyangwuk waa wandi.

NGINI KIYAIGOWUN WAA NAT NJAMBI JISAS

WANDI

³⁰ Wan kava kwagalalaa Galili walinja kavamba liga kwagalalaa yinda vak kat nat nimba vivak kat kai wandi. Ndina mbaapmamba la nimba kat kapma liga ndi kat simogwivat wandi. ³¹ Ndina kwupmba la nimba kat simagaga wandi. Wun Godna vak simogwi liga nyan wun kat ngini nima sakwat nimba kwutaa vatnyagiyandi. Vatnyandi maa nandinya kuvut tiga laakiyowun waa wandi. ³² Ndina waa nyaangik kat Jisas kat wagalvak kat ndina tipmwi wup yindi.

ANDA NYAN NJAMBWI NYANAT TIGIYAA

³³ Kapaneam wuleilaa ngay wuleindi maa Jisas ndi kat wagalandi. Ava yambimba manda vatna ngambulingwa waa wandi. ³⁴ Ngini anda nyana nina nima nyanat tiga nat nimba kat viga ligiyaa waa ngambulaa ndina nyaangit kat ndina mbangi wup yiga na awat wandi. ³⁵ Jisas ndaaliga tamba vili kiyeli vililik nimba kat yagwa walaa ndi kat wandi. God waa apma nyaangitmba wandi. Kita nyan nindi vaalamba ndaaliga nyan tiga vla lindeyan God ndi kat yelavikiyandi. Ndi njambwi nyan ana ndi waa yelavikiyandi. Kita nyan avla ndina si kwusoga walapman yiga nat nimbana njivwa kwutndeyan God ndi kat yelavikiyandi. Wan nyan njambwi nyana waa yelavikiyandi waa wandi Jisas. ³⁶ Mat nyan kwutaa ndina nindimba valagalaa taambamba kwutaa katsolaa wandi. ³⁷ Kita nyan wungi vat mat nyan kat wuna si waga kwunatndeyan ndina njivwa wuna lak yaigandi. Kapma wuna lak ana yaigandi. Wun kat ay waa nyan kat yaigandi waa wandi Jisas.

NIN KAT KAI WALAPMAN NIMBA NINA MBAAP-MAMBA LI VLA LIGANDI

³⁸ Jon Jisas kat wandi. Simaga liga nyan, kita nyan mina si waga waagan savilindi. Savilinda vak kat vilaa ndi kat kai wanin. Nina mbaapma ana yetiligamin walaa kai wanin. ³⁹ Jisas wandi. Kai ke waga. Kita nyan wuna si waga nima njivwa kwutndeyan ngini wun kat kavle nyaangit ana mbukiyandi waa wandi. ⁴⁰ Min kat kai walapman nimba nina mbaapmamba li vla ligandi. ⁴¹ Ngwuk kat wowun. Kraistna mbaapmamba lingwangat ngwuk kat kilinja ngu kwinjeyan awat apma vat wunamba klaigandi.

MAAWUT KAVLE VAT YA VAT

⁴² Kingi vat mat nyana wun kat yelavitnda vak kat nat nyan kai wandi maa wun kat kwagalalaa yindeyan wan ana nglaatndi. Wan kai waa nyan kat kambak yaawumba ndina kwapmba tulaa ngumba yiga yaaginjeyan apma vatna. ⁴³⁻⁴⁴ Kita nyana taambamba kwutaa kavle njivwa ndina maawupmba liga apma vak kat kwulatndeyan taamba kalika tigandi. Taamba lapman apma kavat yindeyan wovuna. Apma tamba liga kavle kava ya vitiga kavat yindeyan kavle vatna. ⁴⁵⁻⁴⁶ Kita nyan kavle kavat mamba yilaa wan kavamba kavle njivwa kwutnda njivwa ndina maawupmba liga apma vak kat kwulatndeyan man kalikiyandi. Sambin tiga apma kavat yindeyan apma vatna. Man apma vat tindi kavle kava ya vitiga kavat yindeyan kavle vatna. ⁴⁷ Kita nyan minimba vinda kavle vat ndina maawupmba liga apma vak kat kwulatndeyan min pinguka yaagigiyandi. Mini lapman kita

naanga minimba viga apma kavat yindeyan apma vatna. Mini vili apa apma vat timbik kavle kava ya vitiga kavat yindeyan ana nglaatndi. ⁴⁸ Wan kavamba ya vitiga vak ana ngiligiyandi. Wan kavamba ngak kawiya sim kilinda vak ana ngiligiyandi.

⁴⁹⁻⁵⁰ Njangu veivat yiga ndamba sol taakandi, sol kwunakiyandi. Ngini sol taagalanja vak vla God ngwuk kat yamba kwunakiyandi. Sol apma nda. Solna nyingi yiliga vat ngilindi maa ngini mandamba kwunakiyangwuk. Ngwuta lak yigumba ali ngwula. Sol taagalanja wimbu vla apma vat tigiayangwuk. Ngwuk yigumba kitamba ligiyangwuk. Yakwa nimba liga vak vla ali ngwula.

10

NDU TAAGWA KWAGALANJA VAK KAT JISAS NDI KAT MBUTNDI

¹ Wan kava kwagalalaa Judia yindi. Jodana nat naangat valigendi. Nima sakwat nimba ndi kat yaa yisolaa lindi. Yisolaa lindi maa ndinai waa vapmba simagaga mbutindi.

² Nat Ferisi ndi kat mandip mandip vat wagalavat yandi. Kita nyan ndina taagwa kwagalandeyan kwowa? Waa wagalandi. ³ Jisas ndi kat wandi. Moses angamak ngwuk kat wandi waa wandi. ⁴ Wandi, wandi. Moses wandi. Kita nyan ndina taagwa kat kwagalavat wandeyan lavunga piliwutaa kwagalagiyandi waa wandi Moses waa wandi. ⁵ Jisas ndi kat wandi. Ngwulai kai waliga vak kat tiga wupma Moses wan nyaangit piliwutndi waa wandi. ⁶ Tamba God aywaa kwutndi. Ndu taagwa kwutndi. ⁷ Wungi kat tiga

kita nyan ndina nyaek nyimena ngay kwagalalaa taagwa klaigandi. ⁸ Nduwo tagwo kita vatna ligiyambik. Ngini kapma vak ana ligiyambik. ⁹ God kita vak timbeya vak kat kwutndi maa taagwa kwagalalaa mandip mandip kavat ay waa ke waga waa wandi.

¹⁰ Ngay wuleindi maa Jisasna kwupmba la nimba ndi kat ndinai waa nyaangik kat nat njambi wagalandi. ¹¹ Ndi kat wandi. Kita nyan ndina taagwa kwagalalaa ngini nat taagwa klandeyan sikwuka wandgiligandi. Wangilindangat kwagalanda taagwa kat kavle vat yiligandi waa wandi. ¹² Kita lagwa lila lan kat kwagalalaa ngini nat lan klaleyan sikwuka wangiligali. Wangililangat kwagalalaa lan kat kavle vat yiligali waa wandi.

JISAS MAT NYANGU KAT APMA NYAANGIT WANDI

¹³ Mat nyangu kat Jisas taamba taagandangat ndi kat kiyandi. Kiyandi maa Jisasna kwupmba la nimba kat nima kwundimba walendi. ¹⁴ Jisas walenja vak vilaa ndi kat nima vak walega wandi. Mat nyangu wun kat yaandi. Ndi kat kai waa ke waga. God viga liga vapmba ndi kat viga ligandi waa wandi. ¹⁵ Ngwuk kat wowun. Kita nyan mat nyan kwo klanja vak vla God kwigiyaa vat klandeyan God tiga kavat wuleigiyandi. Mat nyan klanja vak vla klavak kat kai wandeyan ana klaigandi. ¹⁶ Jisas mat nyan kat kwutaa ndaawamba laagalaa taamba laagalaa ndi kat apma nyaangit wandi.

NIMA SAKWAT NDO LIGA KWANDI NYAN

17 Wan kava kwagalavat yilindi maa kita nyan ndi kat yalaa kwalimamba vaselaa ndi kat wagalandi. Apma simaga liga nyan, ngililapman apma vat yetiweya vak klavak kak angamak kwuikiyowun waa wagalandi. 18 Jisas ndi kat wandi. Manda kat wun kat apma nyan waa wamin. Apma nyan ana ligandi. God mina apma nyana waa wandi. 19 God tamba waa nyaangit tamba wupmin waa wandi Jisas. Ndinyangu kat ke vatnyaga, nat nyana taagwa kat ke wangiliga, ke sikwuka, woseka ke waga, woseka waga ke kлага, nyaek nyime kat yigumba kwunaka yeti. Aywaa wupmin waa wandi Jisas. 20 Jisas wandi maa kwandi nyan wandi. Simaga liga nyan, mat nyan tiga wupma wama nyaangitmba wuka yetiliwun waa wandi. 21 Jisas ndi kat viga miwa yiga wandi. Kita vak kwagalamin. Mina kwanda kwanda nda yiga wenga klalaa kwo liga nimbogat agwi. kwimeyan nyinangwupmba liga mina kwanda kwanda nda nima sakwat tigiyanidi. Kwilaa wuna kwupmba yagwa waa wandi. 22 Jisas waa nyaangit wutaa ndina kwanda kwanda nda nima sakwat tindangat nambu njinjawenga nolin ngwandilapman yindi.

23 Jisas limbalaguga ndina kwupmba la nimba kat vilaa wandi. Nima sakwat kwanda kwanda ndo liga nimba God viga liga kavat wuleivat nima njivwa waa wandi. 24 Ndina kwupmba la nimba wutaa ngipaliga ndandi. Jisas ndi kat nat njambi wandi. Ngwuk wuna nyangu ngwuk, God viga liga kavat wuleivat nima njivwa waa wandi. 25 Kamel kumbwi mbawna yambi wleivat yindeyan nima njivwa. Nima sakwat kwanda kwanda ndo liga

nyan God v̄iga liga kavat wuleivat yindeyan n̄ima nglei nj̄vwa waa wandi Jisas. ²⁶ Wutaa n̄ima vat nḡipaliga ndalaa wandi. Kandana God v̄iga liga kavat wuleigiyaa. God anda nyan kat apma vak kwunakiyandi waa wandi. ²⁷ Jisas ndi kat vilaa wandi. N̄dinyangu nat n̄imba kat kwutaa God v̄iga liga kavat ana kaligiyandi. Wan Godna nj̄vwa. N̄di alipsiga kaligiyandi. N̄di n̄ima nglei nj̄vwa alipsiga kwukiyandi.

²⁸ Pita Jisas kat wandi. N̄ima nda kat kai waga kwagalalaa m̄ina kwupmba yan̄in waa wandi. ²⁹⁻³⁰ Jisas wandi. Ngwuk kak wowun. Woseka ana wowun. Kita nyan wunagwi wunai waa apma nyaagik kat tiga ndina ngay, nyamwun, nyange, nyaek, nyime, nyan, ngepma, kwagalandeyan mandik ngay, nyamwun, nyange, nyaek, nyime, nyan, ngepma, ndumi tambanat mbambala kaligandi. N̄di kat n̄ima vat yinjeya vat apma kalaigandi. Yaiga nandinyamba nḡililapman apma vat yetindeya vak klaigandi waa wandi. ³¹ Wan kipmana yetila nat n̄ima sakwat ndo liga n̄imba God v̄iga liga yetila nat kwo la n̄imba God v̄iga liga kavat wuleilaa njambwi n̄imbat tigiandi.

KUVUK WAN NJAMBA KIYAIGOWUN WAA WANDI JISAS

³² Jerusalem yilinja ava yambimba liga Jisas tata yindi. N̄dina kwupmba la n̄imba ndinai waa nyaagit kat nḡipaliga yalindi. Nat n̄ima sakwat kwupmba yalaa n̄imba ndinai waa nyaangit kat vaatindi. Wan tamba v̄ili kiyeli vililik kat yagwa walaa wun kat yinjeya vak kat ngwuk kat mbutu

wandi. ³³ Awut. Nin Jerusalem wokeliganin. God kat waliga njambwi nyanguagwi nyaangit piliwutiga nimbo wun ndinyanguna nyan wun kat kwutaa kiyandi walaa Juda ana ndi nat nimba kat kaligiyandi waa wandi. ³⁴ Wun kat kwusiliga kasega sipmiya saga yaawmba viyalitaa vatnyagiyandi. Vatnyandi maa nandinya kuvut tiga laakiyowun waa wandi.

JEMSAGWI JONO JISAS KAT WAGALAMBA NYAANGIT

³⁵ Sebidina nyan Jemsagwi Jono Jisas kat yalaa wambit. Simaga liga nyan nin kat kita njivwa kwupmangat walieyan kwukiyamin? E? Kai? waa wambit. ³⁶ Jisas mbik kat wandi. Angamak kwuk-wangat wambit waa wandi.

³⁷ Wandi maa wambit. Ndinyangu kat viga livat ndalimeyan ana nat nyan yaagindan naangamba nat nyan ambugendan naangamba ndalivat waga waa wambit.

³⁸ Jisas mbik kat wandi. Wagalamba vak kat mbitna maawut ana yelavitigambik. Wun kat nima vat yinjeyan wuna lak kwaigambik? Wun kat yinjeya nima vak mbik kat ygiyand? waa wandi.

³⁹ Wandi, wambik. Awa kwowa wambit. Wambik, Jisas mbik kat wandi. Wun kat nima vat yinjeyan wuna lak kwaigambit. Wun kat yinjeya nima vapmba mbik kat yigiyandi waa wandi. ⁴⁰ Yaagindan naangamba ambugendan naangamba ndalimbangat mbik kat kwondu ana kwigiyowun. Wuna nda ana ndi. God wungi nyan kat visimogwigiyandi.

41 Nat tamba vili nimba mbitna nyaangit wutaa Jemsagwi Jon kat walendi. 42 Jisas ndi kat yagwa walaa wandi. Wan kipmamba la njambwi nimba nat nimba kat mandip mandip vapmba viga ligandi. Nima kwonduo liga viga ligandi. Wupma viligangwuk. 43 Ngwuk wungivat wata kwutingweya. Kita nyan nima nyan tivat wandeyan ndina si viyesandalaa nat nimbana njivwa kwukiyandi. 44 Kita nyan njambwi nyana livat wandeyan aywaa nat nimbana njivwa kwutiga nyana tigiyanidi. 45 Wun Godna vak simogwi liga nyan wuna njivwa nat nimba kwutnjangat ana yawun. Ndi kat tiga njivwa kwupmak yawun. Kwo luwa vat kwagalalaa kiyalaa nat nimba kat tiga wenga kwivat yawun.

Mini kiyaa nyan Batimias ndi kat Jisas kwundatndi

46 Jeriko walinja ngepma wuleilaa kwagalagivaa yindi. Ndina kwupmba la nimbagwi nat nima sakwat nimbo apma yindi. Yindi maa mini kiyaa nyan Timiasna nyan Batimias wagalaga waleliga nyan waambu ava yambimba lindi. 47 Nasaretna nyan Jisas yanda yak kat wutaa walega wandi. Jisas Devitna nyan wun kat miwa ay waa walega wandi. 48 Nima sakwat nimba ndi kat kai waa kiya awa waa wandi. Ndina kwundi wutapman wata nima kwundimba walelindi. Devitna nyan wun kat miwa ay mila walelindi. 49 Walelindi mala Jisas wuka yiga tolaliga wandi. Ndi kat yagwa awa wandi. Wandi, mini kiyaa nyan kat ndi kat ke yelavika min kat yagwa waligandi waa wandi.

Laataa yagwa wandi. ⁵⁰ Ndinai kambuga la waavwi lapmega kwagalalaa laataa Jisas kat yandi. ⁵¹ Jisas ndi kat wandi. Min kat angamak yiwangat wamin waa wandi. Mini kiyaa nyan ndi kat wandi. Njambwi nyan, wuna mini kwunapmak kak wowun. ⁵² Jisas ndi kat wandi. Min ay wandi. Mina maawupmba yelavipma vat, mina mbangi wiyo waavi taagaliga vak mina mini tamba kwunatndi waa wandi. Wandi, apma mini vilaa Jisasna kwupmba yindi.

11

Jisas njambwi nyanat tivla liga Jerusalemat wuleindi.

¹ Jerusalem ngwaymba liga Betfasi Betani walinja ngepma vililikmba lindi. Oliv walinja mi ta duwi lindi maa Jisas ndina kwupmba la vililik pali kat tata ay waa wandi. ² Nat naangamba liga ngepma yiga valige mbila. Ngepma wuleilaa nyan donki yaawmba tulaa lindi, vigiyambit. Ndalilapman yilinja donki.

Ndi kat yaaw sivugilaa agiya. ³ Kita nyan kat mandana yilimba wandeyan awamba mbit. Nima nyan klavat wandi waa awamba mbit. Ngini awat kwigiyandi waa awamba mbit waa wandi Jisas. ⁴ Wupma yimbit. Waambu ava yambimba liga ndaamangemba tunja donki kat vilaa sivugimbit. ⁵ Sivugimbit maa wumba la nimba mbik kat wandi. Mandana donki kat sivugiligambit waa wandi. ⁶ Jisas klavat wandi waa wambit maa kwowa kali wandi. ⁷ Jisas kat donki kiyambit maa ndina waavwi donkina mbunimba taagandi, Jisas

ndalindi. ⁸ Nima sakwat nimba ndina alagumba la waavwi ava yambimba taagandi. Nat nimba kwapimba kalitnja ngaangawi la mi sandi taagandi. ⁹ Tata yiliga nimbagwi kwupmba yiliga nimbo kiselaga wandi. Wovun nglei yamin. God yaiya vatna wugin yaa nyan min kat nima timangat wanin waa kiselandi. ¹⁰ Nina ngwat Devit viga la apma vak yaiqandi. Apma nglei vatna waa kiselandi. ¹¹ Jerusalem wuleilaa Godna ngay wuleindi. Ta nda vilaa ngan ndaivat yindi maa ndina tamba vili kiyeli vililik nimbonala Betaniat yindi.

Fik walinja mi kat Jisas kavle nyaangit wandi

¹² Nat nandinya Betanimba liga yandi maa Jisas kat wundi yilindi. ¹³ Sivlamba liga fik walinja ngaanga la mi vindi. Vilaa sigipmak yindi. Yalaa ngaanga mina vindi. Sit kwala njimbla ana ndi. ¹⁴ Mi kat wandi. Nat njambi ngini kita nyan mina sik ana kigiyandi waa wanda vak ndina kwupmba la nimba wutndi.

Jisas Godna ngay kat kwunatndi

¹⁵ Jerusalem wuleindi maa Jisas Godna ngay wuleilaa wenga klala la nimba kat savilindi. Nat nimba lavunga klalaa sanya kwila nimba. Ndinamba njamba kwuselitndi. Namiyo wenga kwila nimbana tigit kwuselitndi. ¹⁶ Godna ngaymba liga kita nda kwutaa kiyalinjangat Jisas kai wandi. ¹⁷ Ndi kat simagaga mbuka wandi. Tamba God waa nyaangit Piliwutndi.

God wandi. Wuna ngay ngepma ngepmana nimba God kat ngambunjeya gaya tigiyaandi waa wandi God waa tamba piliwutndi. Sikwutiga

nimbana ngay vla lindangat yingwuk waa wandi Jisas. ¹⁸ Wan nima sakwat nimba Jisas waa nyaangit wutaa ngipaliga ndandi. Wungi kat tiga God kat kwunatiga njambwi nimbagwi nyaangit piliwutiga nimbo Jisas kat vaaka ndi kat vatnyavav yelavitndi. ¹⁹ Ngan ndandi maa Jisas ndina kwupmba la nimbana la wan ngepma kwagalandi.

Fik walinja mi nat njambi vindi

²⁰ Ngambi fik walinja mi tamba liga wundangat vigivaa yindi. Sandi, nindi, njingwut aywaa liga wundi. ²¹ Pita wumbayambi yelavita wandi. Njambwi nyan kavle yigaandi wamin fik walinja mi tamba liga wundi waa wandi. ²² Jisas ndi kat wandi. God kat ngwula mbangi wiyo waavi taaga waa wandi. ²³ Ngwuk kat wowun. Kita nyan ndina mbangi God kat wiyo waavi taagandeyan wan nduwi kat nguat wokendangat wandeyan yigiyandi. Ngwula mbangi kilipangi yilapman yindeyan wangweya vat tigiyan. ²⁴ Wungigat tiga ngwuk kat wowun. God kat wagalangweyan klangwangat ngwula mbangi wiyo waavi taakandeyan klaigangwuk waa wandi.

²⁵ God kat waga lingweyan nat nyan kat waleya vak kat kai waa ngwaat vla siga kwunak. Ngwaat vla siga kwunakngweyan ngwula nyinangwupmba liga nyaek ngwuk kak ngwaak vla siga kwunakiyan. ²⁶ Nat nyan min kat kavle vat yinda vak kat ngwaat vla siga kwunatapman yingweyan ngwula nyinangwupmba liga nyaek ngwuk kat ngwaat vla siga ana kwunakiyan.

Jisasna kwondu kat wagalandi

27 Nat njambi Jerusalem wuleilaa Godna ngay wuleilaa veiga ngaga yalindi maa God kat kwunatiga njambwi nimbagwi nyaangit piliwutiga nimbo Judana ngwatna Jisas kat yalaa walindi. 28 Mihai kwutiga njivwa anda kwondumba kwutigamin. Kwupmangat kwondu kandana kwiya waa wagalandi. 29 Jisas ndi kat wandi. Ngwuk kak kita nda wagalagiyowun. Awat wangweyan wunai kwutiga kwondu kat ngwuk kak waigowun waa wandi Jisas. 30 Jon ndinyangu kat yagunda kwondu ndinyangunamba klandi? E? Godnamba klandi? Wun kat awa wandi.

31 Avla ngambundi. Godnamba klandi waa waneyan nin kat wagalagiyahdi. Manda kat ndina maawut klapman yingwuk waa waigandi waa ngambundi. 32 Ndinyangunamba klandi waa waneyan wan nima sakwat nimba nin kat kai waigandi. Wan nima sakwat nimba wupma yelavitndi. Jon God waa nyaangit ngambundi waa yelavitndi. 33 Wupma Jisas kat wandi. Nin ana yelavik liganin waa wandi. Wandi, Jisas wandi

Wupma ngwuk kak wunai kwutiga kwondu kat ana waigowun waa wandi.

12

Glep watiga ambukavana wapuseput

1 Jisas ndi kat pagwuga la wupuseputmba mbutndi. Kita nyan glep watiga ambugava kwutndi. Way ambugava tivwi kaambapmba kwutndi. Glep veinginyanjeyan waangu valaa ambugava kat viga ligiyaa sivla mbundi ngay kwutndi. Ambugava vigak ligiyaa nimba

taagandi. Ndinai viga ligiyaa njivwa kat nat glep klaigandi. Ndi kat taagalaa nata ngepmat yindi. ² Glep sikit njimbla lindi maa ndina njivwa kwutiga nyan kat ambugavat ay wandi. ³ Ambugavamba wata nat glep klavak kak ay wandi. Ambugava yandi maa ndi kat kemaka kwutaa yiyandi. Glep klavat yindi, savilindi. ⁴ Nat njambi nat njivwa kwutiga nyan kat ay wandi. Yindi maa ndi kat nambumba viyalaa kavle vat yindi. ⁵ Nat njambi nat kita nyan kat ay wandi maa yindi. Yandi maa ndi kat vatnyandi. Nat nimba nima sakwat ngivat sigit. Nat nimba viyandi. Nat nimba vatnyandi. ⁶ Vatnyandi maa nat kita nyan mina lindi. Ndina nyana. Ndina nyan kat ambugavat ay wandi. Wuna nyan kat ana kavle yigiyandi waa maawupmba yelavita ay wandi. ⁷ Ndina nyan ambukava yandi maa viga liga nimba avla wandi. Wan nyan ambugava ngini klaiga nyana. Kan nyan kat vatnyalaa ambugava nina lak klaiganin waa wandi. ⁸ Ndi kat kwutaa vatnyalaa ndina sim mbuni livwimba yaagindi. ⁹ Ambugava kwutna nyan vatnya nimba kat angamak yigiyandi waa wandi Jisas. Ndi kat vatnyalaa nat nimba kat ambugava kwigiyandi waa wandi Jisas.

¹⁰ Tamba God waa piliwutnja nyaangit wukng-wuk? Wupma piliwutndi.

Ngay kwuta nimba tat yaaginja kaambak ngini tagumba laagandi, lindi. Tiga njambwi kaambaknat tindi.

¹¹ Wan vak God kwukna vatna.

Kwutndi maa vilaa ngipaliga ndalaa apma vatna waa waliganin

waa piliwutndi.

¹² Jisas wan nyaangit wandi maa Judana njambwi nimba yelavitndi. Wanda nyaangit nin kat nima vat wavat wandi waa yelavitndi. Wungi kat tiga Jisas kat kwutaa vatnyavat wandi. Wan nima sakwat nimba kat vaataa Jisas kat ana kwutndi.

Takis sanya yaagilinja vak kat Jisas mbutndi

¹³ Nat Ferisi walinja nimbagwi Herotna kwupmba la nimba kat ndi kat Jisas ta kavat ay wandi. Wandi, ndinai waa nyaangik kat kavle yigaandi walaa ndi kat yindi. ¹⁴ Yalaa Jisas kat wandi. Simogwi liga nyan, min woseka walapman vapmba yetiligamin. Min mandip vapmba ana yiligamin waa wandi. Aywa ndinyangu kat kita vapmba yiligamin. Ndinyangu yetiliga vapmba ana yetiligamin. Godna vak mina simogwiga waligamin. Njambwi nyan, king Sisa kat takis sanya yaagineya vat kwowa? Yaagigiyamin? E? Ana yaagigiyamin? waa Jisas kat wagalandi. ¹⁵ Jisas ndi kat mandip mandip vak kat vilaa ndi kat wandi. Wun kat manda kat wupma yiligangwuk. Sanya wun kat agiya vigiyowun waa wandi. ¹⁶ Sanya kita kiyandi maa ndi kat wandi. Kandana mindama kandana si kan waa wandi Jisas. Ndi kat wandi. King Sisana mindama ndina so sanyamba kwaa wandi. ¹⁷ Jisas ndi kat wandi. King Sisana nda ndi kat kwigiyangwuk. Godna nda ndi kat kwigiyangwuk waa wandi. Wandi, wanda nyaangit wutaa ngiga ndandi.

Kiyaa nimba laatnjeya vak kat Jisas mbutndi

18 Sadyusi walinja nimba kiyaa nyan ngini ana laakiyandi wala nimba ndi. Jisas kat yalaa wagalandi. 19 Simogwi liga nyan, tak Moses piliwutndi. Nyamwun taagwa klalaa nyan njan-tapman kiyandi, swambu klaigandi. Klalaa nyan njangiyandi waa piliwutndi Moses waa wandi. 20 Yakwa ndu sila vili tindi waa wandi. Nyamwun nyan taagwa klandi. Kiyandi maa nyan kwutapman kwo lili. 21 Ndina swambu nyan nyamwuna taagwa klandi. Klalaa kiyandi maa nyan kwutapman kwo lili. Ndina swambu ngivat sigit. 22 Nat swambu aywaa ngivat sigit kiyandi maa taagwa nyan kwutapman kwo lili. Ngini taagwa kiyali 23 Ngini kiyaa nimba laatnjeyan at taagwa kana taagwat tigiyaali waa wandi. Wundi sila vili nyan-gua kita lagwamba klandi waa wandi.

24 Jisas ndi kat wandi. Ngwuk apma vak ana yelavitigangwuk. God waa nyaangit kat ana apma vat yelavitigangwuk. Ndina kwondu kat ana apma vat yelavitigangwuk. 25 Ngini kiyaa nimba laatnjeyan ndu ana taagwa klaigandi. Ensel yetiga vak vla yetikiyandi.

26 Kiyaa nimba laakiyaa vak kat Moses tamba piliwutnda nyaangit ana vingwuk? Moses kaawa ya vla vitindi, vindi. Vilindi maa God ndi kat wandi. Wun Ebrahanna njambwi, Aisakna njambwi, Jekopna njambwi nyan wun waa wandi God. 27 God kiyaa nimbana njambwi nyan ana ndi. Kwo liga nimbana njambwi nyana God. Ngwuk wan nyaangik kat kavle maawut yelavika ligangwuk waa wandi Jisas.

28 Nyaangit piliwutiga kita nyan yalaa ndina

kwundimba kao linja vak kat wutaa Jisas apma vat wanda vak kat wutaa Jisas kat wagalandi. God kwiya njambwi vla liga nyaangit anda nyaangit njambwi liga waa wagalandi. ²⁹ Jisas awat wandi. Njambwi kingiyan. Isrel walinja nimba awuk ngwula. God nina njambwi nyana. Nat nyan ana ligandi. ³⁰ Ngwula njambwi nyan kat God kat maawupmba yelavika solat asi. Ndi kat maawupmba nolin ngwandi. Ndi kat mbangimba nolin ngwandi. Ndi kat mbangi kwondumba solat asi waa tamba piliwutndi waa wandi Jisas. ³¹ Kwupmba liga God waa nyaangit kingiyan. Avla nolin ngwandigwa vapmba nat nyan kai nolin ngwandigiyangwuk. Nat nyaangit njambwi kai kimbik kiyaambit waa wandi Jisas.

³² Nyaangit piliwutiga nyan Jisas kat wandi. Apma vat wamin simogwi liga nyan waa wandi. God kita liga vak kat ana woseka wamin. Ndiha njambwi ana ligandi. Kapma ligandi waa wandi. ³³ God kat maawupmba yelavika solat sinja vak, maawupmba nolin ngwandinja vak, mbangi kwondumba solat sinja vak, avla nolin ngwandiga vapmba nat nyan kat nolin ngwandinja vak, aywaa apma nglei vatna. God kat kwunapmak yamba tuga kelonja vatnagwi God kat kwunapmak vatnyaga kwinja vak kat wan apma nglei vat kwulataa ligandi waa wandi.

³⁴ Apma vat wanda vak Jisas wutaa wandi. Minai waa vat God yelavitna vatnonala kita vak vla ligandi waa wandi. Wandi, nat nimba Jisas kat wagalavak kak kai wandi.

God kwiya nyan Kraist walinja nyan kat Jisas

mbutndi

³⁵ Jisas Godna ngayimba liga simogwiga wandi. Nyaangit piliwutiga nat nimba wupma waligandi. Kraist Devjtna mat nyana waa waligandi. Manda kat wupma waligandi waa wandi Jisas. ³⁶ Godna waagan Devitna maawut ngwandindi maa wupma piliwutndi.

Njambwi nyan God wuna njambwi nyan Kraist kat wandi. Wuna yaagindan naangamba ndaali. Min kat kao liga nimba kat siwun maa ngini min kat ana kao yigiyandi waa wandi God waa piliwutndi Devit.

³⁷ Devit Kraist kat njambwi nyan walindi. Manda kat tiga Kraist Devitna mat nyanat tigiyandi waa waligandi. Kraist Devitna njambwi nyana waa wandi Jisas. Wan nima Sakwat nimba ndinai waa nyaangit wutaa nolin ngwandindi.

Nyaangit piliwutiga nimba yeta kavle vak kat Jisas kai wandi

³⁸ Jisas simogwiga wandi. Nyaangit piliwutiga nimbana kavle vak kat yigumba avi ngwula. Livla mbundi waavwimba kwusolaa yetivat waligandi. Wenga klalinja kavamba kwo nimba ndi kat apma vat wanjangat wupmat waligandi.

³⁹ Nyaangit ngambulinja ngay wuleilaa njambwi nyana tigitmba ndalivat waligandi. Nima kiginda kwutnja kavamba ngivat sigit waligandi. ⁴⁰ To lagwana kwanda kwanda nda sikwuka klaligandi. God kat sivla nyaangit maawut sitapman kapmba kwo waligandi. Nima nima vat Godnanamba klaigandi.

To lagwa God kat sanya kwili

⁴¹ Godna ngaymba liga sanya yaagilinja kavana nat naangamba Jisas ndaalindi. Wan nima sakwat nimba sanya yaagilinja vak kat ndaaliga vindi. Nat nima sakwat kwanda kwanda ndo liga nimba sanya nima sakwat yaagindi. ⁴² Sanya lapman to lagwa yalaa mat yelogwen mbangi sanya vililik yaagili. Wan sanya vililik peni kita vla ligandi. ⁴³ Jisas ndina kwupmba la nimba kat yagwa walaa ndi kat wandi. Ngwuk kat wowun. Wan sanya lapman to lagwa nat nimba sanya kwinja vak kat kwulati waa wandi. ⁴⁴ Nat nimba nima sakwat sanyo liga kuvuk klalaa kwindi. Li sanya lapman tiga lila sanya aywaa kwili waa wandi Jisas.

13

GODNA NGAY KAT SULINJEYA VAK KAT JISAS MBUTNDI

¹ Jisas Godna ngay kwagalandi maa ndina kwupmba la kita nyan ndi kat wandi. Simogwi liga nyan avimba min. Apma kaambapmba kwutnja ngaya. Apma nglei ngaya waa wandi. ² Jisas ndi kat wandi. Nima nima Godna ngay vimin? Ngini wan ngay sulindi maa wan kaambak nigliga wuliga ndalaa kita kita yiga tigiyan di waa wandi.

NIMA VAT YAIGAA VAK KAT JISAS MBUTNDI

³ Jisas Oliv walinja nduwi at yiga ndaa lindi. Wan nduwi nat naangamba Godna ngay lindi. Pita, Jems, Jon, Endru ndi kat kapma liga wagalandi. ⁴ Nin kat ambuk. Anda siva Godna ngay kat yinjeya vak wama vak tigiyan di waa wagalandi. Anda nda tata liga nda nin kat simogwigiyaa was wagalandi.

⁵ Jisas ndi kat wandi. Yigumba awukmba ngwuk. kita nyan ngwula maawut mandip yilandi. ⁶ Nima sakwat nimba wuna si waga yaigandi. yalaa waigandi. Wun Kraist wun waa waigandi. Wan nimbana nyaangit wutaa nima sakwat nimbana maawut mandip vat yipiyandi waa wandi Jisas.

⁷ Kao veilaa yaa snjeya vak kat wutaa ke vaka. kao sigiyaa vat tiigiyandi. Wan vak ngiligiya njimbla wata. ⁸ Kita kwundi nimba nat kwundi nimba kat kao sigiyandi. Ngepma ngepma kat kao sikiyandi. kava kavamba yinaw kwukiyandi. Kiginda lapman njimbla tiigiyandi. Wundi nama vat ngiligiya njimbla wata. Wan nima vak taagwa nyan kwupmak yipma sindi tiga vak vla ligandi.

⁹ Ngwuk yigumba viga alimba ngwuk. Wan apma nyaangit ngambungweyangat ngwuk kak kwutaa kaligiyandi. nyaangit ngambulinja ngayimba ngwuk kak viyaigandi. njambwi nimbagwi nima nimba kat wun kat tiga laataa kwukwa njivwa kat ndi kat mbukiyaangwuk. ¹⁰ Tat wan apma nyaangit ngepma ngepma nimba kat mbukiyangwuk. ¹¹ Wan apma nyaangit ngambungweyangat ngwuk kat kwutaa kalinjeyan awat wangweyan nyaangik kat nimamba ke yelavika. Godna waagan ngwuk kat waigaa nyaangit waingangwuk. Avla ana waingangwuk. Godna waagan ngwula maawut ngwandindi maa waingangwuk. ¹² Wan njimblamba nyamwun swambu kat vatnyavak kak kaligiyandi. Swambu nyamwun kat vatnyavak kak kaligiyandi. Nyan nyaek nyime

kat ngivak kaligiyandi. ¹³ Wuna mbaapmba lingwangat tiga ngwuk kak aywaa kai waigandi. Wan kavle njimbla kat kwulatiga nyan tindeyan kwo ligiyandi.

GODNA NGAYMBA LIGIYAA KAVLE VAT

¹⁴ Tamba God waa nyaangit waliga nyan Danyel wupma piliwutndi.

Kita nyan Godna ngaymba kavle nglei nda taagagiyandi. Taaganda nda wan ngay nglambi ligiyandi waa piliwutndi.

Piliwuta nyaangit vigiyaa nimba vilaa maawupmba yelavik. Taaganda kavle nglei vat vilaa Judiamba lingweyan nduwiat kita yi yigiyangwuk. ¹⁵ Ngay ngwaymba liga nyan kwanda kwanda nda klavak lungwamata yindeyan kavle yigiyandi. Kita yi yigiyandi. ¹⁶ Ambugavamba liga nyan ngaymba liga taaganda waavwi kat lungwamata yindeyan kavle yigiyandi. Kita yi yigiyandi. ¹⁷ Nyan tiga taagwa, nyan kat mwunya kwiliga taagwa wan njimbla yandi, ndi kat miwa ay. ¹⁸ Meit mwuk kwutiga njimblamba ngivat kavle vat ke kwiga God kat wagala. ¹⁹ Wan nima vatna sakwat tat wungivat ana lindi. Tat God kipma kwutna njimbla wungivat ana lindi. Ngini wungivat ana ligiyandi. ²⁰ Nima nyan wan nandinayana sakwat kalitapman yindeyan ndinyangu aywaa kiyagandi. God ndina nimba kat tiga nandinyana sakwat kalikiyandi.

²¹ Kita nyan yalaa ngwuk kat wandeyan avi Kraist kingiwyand i waa woseka wandwyan maawupmba ke yelavik. ²²⁻²³ Kraist liwun waa

nima sakwat nimba waga God waa nyaangit wowun waa nima sakwat nimba waga yaigandi. Yalaa simogwi liga nima njivwa kwukiyandi. Kwutndi, ngipaliga ndaigandi. kwutnjeya vak kat vilaa wan nimbana maawutmba yelavitnja vak kavle yigiyandi. Godna nimbana maawupmba yelavitnja vak kat kavle yivat waigandi. ndina maawupmba yelavitnja ngwula. Ngwuk kak tak tamba mbukwun.

JISAS NGAGA YANDEYA NJIMBLA KAT MBUT-NDI

²⁴ Wan kavle njimblana nima vak ngilindi maa nya yiga kulun waigandi. Mbak ana sigiyandi. ²⁵ Singwuk pika ndaligiyandi. Nyinangwutmba liga nda kat yinaw kwukiyandi. ²⁶ Kwutndi maa wun ndinyanguna nyan wun nyinangwupmba liga ngaga yaweya vak kat vigiyandi. Kwondumba yaigowun. Apma vat tiga yaigowun. ²⁷ Godna nima kat klalaga kiyavak kak ndina ensel kat ay waigandi. Woli agwiat ay Malingwutnat ay. kembangwatnat ay. Kipmagwi nyinangwutnat wupma ay waa waigandi God.

SUWA SIMOGWILIGA VAT

²⁸ Suwa simogwi liga vak kat yelavik ngwula. Maambi wagwundeyan nyagangeat waa yelavitigangwuk. ²⁹ Ngwuk kat mbukwa nyaangit tiga vak vilaa yelavikiyangwuk. Wan kavle vat tamba ngway tola ligandi waa yelavikiyangwuk. ³⁰ ngwuk kat wowun. Mbambala tiga nimba wunai waa vat vigiyangwuk. Tat ana kiyangwuk. Vilaa tiga kiyangwuk waa wandi. ³¹ Nyinangwutnagwi kipmo

ngini ngiligiandi. Wunai waa nyaangit ana ngiligiandi. Njimbala njimbla ligiyandi waa wandi Jisas.

YAWEYA NJIMBLA KITA NYAN ANA VIGA WUKA LIGANDI

³² Yaweya njimbla kita nyan ana viga ligandi. Ensel ana viga ligandi. Godna nyan wun ana viga ligowun. Wuna nyaek mina viga ligandi.

³³ Yigumba avi ngwula. yaweya njimbla ana viga ligangwuk. ³⁴ Yaweya vat kita nyan sivla kavat yindeya vak vla ligandi. Wan nyan ndina njivwa kwuta nimba kat wandi. Ngay viga ali. Ngayna njivwa agwut wandi. Ndaamange kat viga la nyan kat yigumba avi wandi. Walaa kwa-galalaa sivla kavat yindi. ³⁵ Wungivat ngwutno avi ngwula. Ngayna njambwi nyan yaiga njimbla ana viga ligangwuk. Nglaambu yaigandi? Nindi yaigandi? ³⁶ Ngwuk sindu kwaliga nimba vla lingwuk mala yandeyan ana nglaatndi. ³⁷ Wupma avimba ngwuk. Ngwuk kak wawa ntyaangit ngwuk kat mina ana waligowun. Ndinyangu kat aywaa waligowun. Avi ngwula wowun waa wandi Jisas.

14

JISAS KAT VATNYAVAK WANJA VAK

¹ Nandinya vililik yindi mala Judana pesto ligiyandi. Wan pestomba tamba God ndi kat kwunatnda vak kat yelavika tugula nao kiga lindi. God kat waliga njambwi nimbagwi nyaangit piliwutiga nimbo Jisas kat pagwuga kwutaa vatnyavak wandi. ² Wan pesto la njimblamba

kai wata wandi. Ndi kat kapmba kwutaa vatnyaneyan nima sakwat nimba vilaa kai walaa nima vat yigiyandi waa wandi.

KITA LAGWA APMA NJANGU VEILIGA NGWAAT JISASNA MBANGIMBA SALITI

³ Jisas Betanimba liga tat kawiya kila nyan Saimona ngaymba liga njambamba ndaa lindi, kita lagwa kaambapmba kwutnja aw kwutaa yali. Wan awmba nat walinja apma njangu veiliga ngwaat tindi. Wan ngwaat nima sanya kwiga klalinja ngwaakna. Aw tagulaa ngwaat ndina nambumba saliti. ⁴ Nat nimba kat waleavat wandi. Manda kat ngwaat ndina nambumba kwo salitnyin waa wandi. ⁵ Wan ngwaak wenga klageli. Klalelaa sanya kwo liga nimba kat kwigeli. Wupma li kat waa waleavat tindi. ⁶ Jisas ndi kat wandi. Li kat ke yiga wungivat. Manda kat li kat vat yigiyangwuk. Wun kat apma vat yiga kwunati waa wandi. ⁷ Kwo liga nimba njimbla njimbla ngwutnogwinala ligiyandi. Njimbla njimbla ndi kat apma vat yigiyangwuk. Wun njimbla njimbla ngwutnogwinala ana ligiyowun. ⁸ Lila maawupmba yelavita a apma vat yili. Kiyawun maa wun kat waagumba taaganjeya vak kat yelavita a saliti. ⁹ Ngwuk kak wowun. Wan apma nyaangit mbutnjeya kava kavamba lilai kwutna vak kak li kat yelavita a mbukiyandi.

JUDAS JISAS KAT VATNYAVAT TA NIMBA KAT KAMWIN KWINDI

¹⁰ Judas Iskeriot wan tamba vili kiyeli vililitna kita nyan God kat kwunatiga njambwi nimba kat Jisas kat sinjangat kamwin kwivat yindi. ¹¹ Wan

njambwi nimba Judas waa nyaangit wutaa nolin ngwandilaa ndi kat sanya kwivat wandi. Judas Iskeriot Jisas kat vatnyanjeya vak kat ndina maawupmba kwaka yelavitndi.

PESTONA KIGINDA JISAS NDINA KWUPMBA LA NIMBANALA KINDI

¹² Tagula nao kilinja pestona kita wan nandinyamba God Juda kat tamba kwunatnda pestona sip sip vatnyandi. Vatnyandi maa Jisas ndina kwupmba la nimba kat wandi. Pestona nima kiginda andamba yiga kigiyanin yelavik ngwula waa wandi. ¹³ Ndina kwupmba la nimbana vililik pali kat wandi. ngepma wulei mbila. Ngepma wuleilaa ava yambimba kita nyan ngu awmba naangalaa kiyaliga nyan mbik kat sila klakivaa yigiyandi. Ndina kwupmba ay mbila. ¹⁴ Ngay wuleindi maa wan ngay kwutna nyan kat awa mbila. Simogwi liga nyan wandi waa awa mbila. Wunai wuna kwupmba la nimbbonala God Juda kat kwunatnda pestona kiginda kineya kava andamapmba ligandi waga awa mbila. ¹⁵ Nima timbu vilinge awlak ngemba la kava mbik kat simogwigiyandi. Wan kava kwo kava ana ndi. ngayna nda ngiliga. Wan ngay nin kat tamba kwundatndi waa wandi Jisas. ¹⁶ Ndina kwupmba la mbik vililik pali ngepma yimbik. Yilaa Jisas mbik kat waa nyaangitmba tindi, vimbik. Kiginda kwupmbik.

¹⁷ Ngan ndandi maa wan tamba vilii kiyeli vililik nimbbonala Jisas laataa yandi. ¹⁸ Njambamba ndaa liga kilindi maa Jisas wandi. Ngwuk kak wowun. Ngwula kita nyan wun kat sinjangat

kamwin kwiliga nyana. Wunagwinala kiliga nyan kamwin kwiliga nyana waa wandi. ¹⁹ Wutaa ngipaliga ndalaa yelavika lindi. Jisas kat kita nyan kita nyan wagalandi. Wun kat wamin? Waa kita kita wagalandi. ²⁰ Jisas ndi kat wandi. Ngwutna nat nyan kigiyand. Kita nombe awmba kiga lili. ²¹ Wun Godna vak simogwi liga nyan wun. Wun kat tamba piliwuta nyaangitmba yigiyandi. Wun kat kamwin kwigiya nyan ndi kat miwa ay. Ndi kat nyime kwutapman yigelan apma vat tigendi waa wandi Jisas.

JISAS NDI KAT NAO KLALAA KANSAGA KWINDI

²² Kilindi maa Jisas nao klandi. Klalaa God kat wagalalaa limba ngililaa kwiiga wandi. Agla wuna simna wimba kwiwa. ²³ Ngu la andagava klalaa God kat wagalaa tulaa kita kita nyan kat kwindi, kindi. ²⁴ Ndi kat wandi. Wan ngu wuna yelogwena. Paak vla ligandi. Nima sakwat nimba kat kwunapmak wuna yelogwen salikiyandi. ²⁵ Ngwuk kak wowun. Glepna ngu kipmamba liga ana nat njambik kigiyowun. God viga liga kavat wuleilaa kupi apma ngu kigiyowun waa wandi Jisas.

²⁶ God kat mbangu kwundi walaa wan ngay kwagalalaa Oliv walinja nduwiat yindi.

PITA KAT JISAS NGINI WUN KAT KAI WAIGAMIN WAA MBUTNDI

²⁷ Jisas ndi kat wandi. Ngwuk aywaa wun kat kwagalagiyangwuk. Tamba la nimba piliwutndi. Sip sip viga liga nyan kat God vatnyandi mala sip sip kava kava vaka yigiyandi

waa piliwutndi waa wandi Jisas.

²⁸ Kiyalaa laataa tata Galili yigiyowun waa wandi. ²⁹ Pita ndi kat wandi. Nat nimba min kat kwagalanjeyan wun ana kwagalagiyowun waa wandi. ³⁰ Jisas ndi kat wandi. Min kat wowun. Mbambala ngan wun kat njambi kuvuk kai waigamin. Kai wamin maa nyaaga njambi vili viyaigandi. ³¹ Pita nima kwundimba wandi. Min kat ana kai waigowun. Minai kiyaa vapmba kiyaweyan kiyalapman nda? Waa wandi Pita. Aywaa ngivak wandi.

GETSEMANI WALINJA KAVAMBA JISAS GOD KAT WAGALANDI

³² Getsemani walinja kavat yindi maa Jisas ndina kwupmba la nimba kat wandi. Ngwuk wumba ndaa ali ngwula. Wun God kat yiga wagalagiyowun waa wandi. ³³ Nat Nimba kat kwagalalaa Pita, Jems, Jon kat Jisas ndi kat kwutaa samat kalindi. Jisas nima vak kat yelavitndi. ³⁴ Ndi kat wandi. Wuna maawut nima vat yelavitigowun. Kiyalaa lsvla ligowun. Ngwuk ali ngwula waa wandi. ³⁵ Jisas samat yiga kipmamba ndalaa God kat wagalandi. Wungivat vat wun kat yilandi waa wagalandi. ³⁶ Ndina kwundimba aba waa nyaek kat wandi. Min aywaa alipsiga kwutigamin. Wungivat vak wun kat yilandi. Wupma mina maawutmba kwuka yeti. Wuna maawupmba ke kwuka yetiga waa wandi Jisas God kat.

³⁷ Wagalalaa yalaa kuvut nimba sindu kwalindi, vindi. Pita kat wandi. Saimon sindu kwamin? Laataa liga samat ana wun kat kawiga tigiyaamin? Waa wandi Jisas. ³⁸ Jisas ndi kat wandi. Ke

sindu kwaga. God kat wagala ngwula. God kat wagalangweyan ngwutna maawut ana kavle yigiyandi. Ngwutna maawupmba ana sindu kwiganin waa yelavikngwuk. Ngwula mini vali yindi, sindu kwangwuk. Ngwula nini maawupmba yelavikngwa vapmba ana yindi waa wandi Jisas.

³⁹ Nat njambi yiga God kat wagalandi. Tat wanda wumba nyaangitmba wandi. ⁴⁰ Nat njambi yalaa ndina mini sindu yilindi, sindu kwandi, vindi. Ndinai waa nyaangik kat wutaa ana kwundi wandi.

⁴¹ Njambi kuvuk yilaa yalaa ndi kat wandi. Tamba sindu kwaangwuk? Ngiyambak. Wun kat kwupmak ya nimba tabma ngwaya yanja. Wun Godna vat simogwi liga nyan wun. Wun kat kavle vat yetiliga nimba wun kat kwupmak yaandi waa wandi. ⁴² Laak ngwula. Yigat. Wun kat kamwin kwiya nyan ngwaymba ligandi waa wandi Jisas.

JISAS KAT KWUTAA KALINDI

⁴³ Jisas walindi maa wan tamba vili kiyeli vililik nimbana kita nyan Judas yalindi. God kat kwu-natiga njambwi nimbagwi nyaangit piliwutiga nimbao Judana ngwatno nima sakwat nimba kat ay wandi maa yak kwutaa njay kwutaa Judason-ala yalindi. ⁴⁴ Kamwin kwiya nyan tat ndi kat simogwivat yandi. Kipmwimba wusitweya nyan kwutaa agiya wandi.

⁴⁵ Judas Jisas kat yalaa ndi kat njambwi nyan walaa kipmwimba wusitndi. ⁴⁶ Wusitndi maa ndi kat kwutndi.

⁴⁷ Jisasna ngwaymba la nyan yak kwutaa God kat kwunatiga njambwi nyana njivwa kwutiga nyana waan kalitndi. ⁴⁸ Jisas ndi kat wandi. Wun sikwutiga nyan ana wun. Manda kat yak kwutaa njay kwutaa wun kat kwupmak yanguwak. ⁴⁹ Nandinya nandinya ngwulanala Godna ngaymba liwun, ana kwukngwuk. Tamba piliwuta nyaangitmba yingwuk waa wandi Jisas. ⁵⁰ Wandi, ndina kwupmba la nimba ndi kat kwa-galalaa vaaka yindi.

KWANDI NYAN KITA VAAKA PFLINDI

⁵¹ Kwandi nyan kita Jisasna kwupmba yindi. Waavwi kita kwo kapmalaa yindi. Jisasna kwupmba yindi. Waavwi kita kwo kapmalaa yindi. Jisas kat kwuta nimba ndi kat kwupmat wandi. ⁵² Ndina waavwi mina klandi. Kwo vaaka sip mina piliga yindi.

JISAS KAT NJAMBWI NIMBA YISOLA LA NGAYAT KALINDI

⁵³ God kat kwunatiga njambwi nyana ngayat Jisas kat kalindi. God kat kwunatiga njambwi nimbagwi Judana ngwatno nyaangit piliwutiga nimbo yisolaa lindi wan ngaymba. ⁵⁴ Pita sivlamba liga kwupmba yandi. Pita God kat waliga njambwi nyana ngekavamba ndalindi. njambwi nyana kao liliga nimbonala ndalindi. Yipma yilindi, ya waymba yiga ndalindi.

⁵⁵ God kat waliga njambwi nimbagwi nat yisolaa la njambwi nimbo Jisas kat njikiya nimbakat kwaka yindi. ⁵⁶ Nima sakwat nimba ndi kat njika wandi. Kita vapmba ana ngambundi. Mandip mandip nyaangit woseka ngambundi. ⁵⁷ Nat

nimba laataa njika wupma wandi. ⁵⁸ Godna ngay ndinyangu kwutaa ngay suligiyowun. Nandinya kuvut tiga mandik ngay kwukiyowun. Ndinyangu kwutnjeya ngay vla ana kwukiyowun Jisas wandi wutnin njika walindi.

⁵⁹ Kita nyaangitmba ana ngambundi. mandip mandip ngambundi. ⁶⁰ God kat kwunatiga njambwi nyan nindimba laataa Jisas kat wagalandi. Awat waigamin? Min kat wanjangat angamak awat waigamin waa wagalandi. ⁶¹ Jisas awat ana wandi. Nat njambi God kat kwunatiga njambwi nyan ndi kat wagalandi. Min Kraist min? Min Godna nyan min? Waa wagalandi.

⁶² Wandi, Jisas awa wandi. Ngini wun Godna vak simogwi liga nyan wun Godna yaagindan naangamba ndaligiyowun, vigiyangwuk. nyinangwutmba liga yaigowun vigiyangwuk waa wandi Jisas. ⁶³ Wandi maa god kat kwunatiga njambwi nyan kimbuk yiga avla waavwi ngilitaa wandi. Ndi kat njika waiga nat nimba kat yagwa ana waiganin. Ndina ngambu simbla nyaangitmba vatnyagiyanin. ⁶⁴ Ndina God kat kavle waa nyaangit tamba wukngwuk waa woseka wandi. Ngwuk angamak yelavikiyangwuk waa wandi. Wandi, wandi. Ndi kiyagandi waa wandi.

⁶⁵ Nat nimba Jisas kat sipmiya sandi. Nat nimba ndina mini waavwimba ngilaa viyaga wandi. Kandana viyaa. Viyaa nyana si ambuk wandi. Kao liliga nimba ndi kat viyalaa kwutndi.

PITA JISAS KAT KAI WANDI

66 Pita ngekavamba liga God kat waliga njambwi nyana njivwa kwutiga tagwanyan ndi kat wali. 67 Pita ya ngwaymba liga mbangi kulavi lindi maa ndi kat vilaa walili. Min Nasaretmba liga yaa nyan min. Tamba Jisasonala limin waa wali. 68 Pita kai wandi. Nyinai waa nyaangik kat ana wuka yelavitigowun walaa laataa ngegava tivwina suwi yambi yindi. 69 Wat tagwanyan vilaa wumba liga nimba kat wali. Jisasna kwupmba la nyan angwiyen yiga waa wali. 70 Nat njambi Pita kai wandi. Tiga liga wumba liga nyan Pita kat wandi. Min ndina kwupmba la nyan min. Min Galilimba la nyan min waa wandi. 71 Pita nyaek sige yiga wandi. Wama nyaangit ana viga ligowun waa wandi. 72 Wandi, ava nyaaga viyandi, ngini wumba nyaaga viyandi. Pita Jisas ndi kat waa nyaangik kat yelavitndi. Wun kat njambi kuvuk kai waigamin. Wamin, nyaaga njambi vili vyaigandi wandangat yelavita nglandi.

15

JISAS KAT PAILATNAT KALINDI

1 Ngambi gleimba God kat kwunatiga njambwi nimbagwi Judana ngwatno nyaangit piliwutiga nimbo yisolaa ngambundi. Jisas kat man taamba sagilaa Pailat walinja njambwi nyanat kiyandi. 2 Pailat Jisas kat wagalandi. Min Judana king min? Waa wagalandi. Wagalandi mala Jisas wandi. Ngiyambak wamin waa wandi Jisas. 3 God kat kwunatiga njambwi nimba Jiasa kat nima vat njika wandi. 4 Pailat nat njambi Jisas kat wagalandi. Awat waigamin? Nima sakwat vak wanja

wak kat awut waa wandi. ⁵ Jisas awat ana wandi. Walapman tindangat Pailatna maawut yigumba ana yelavika lindi.

PAILAT JISAS KAT KALIGA YIGA VATNYA JUDA KAT WANDI

⁶ Pailat wan pestona njimblamba kalabusmba liga kita nyan kat kwo ay walindi. Juda wan nyan kat simogwindi maa Pailat kwo ay walindi. ⁷ Kalabusmba la Gavman kat kao la nimba kita nyan tindi. ndina si Barabas. kao la njimblamba kita nyan kat vatnyandi. ⁸ Wan nima sakwat nimba Pailat kat wandi. Minai kwo ay waa vapmba agwut waa wandi. ⁹ Pailat ndi kat wandi. Judana king Jisas kat kwo ay walu? wandi. ¹⁰ God kat kwunatiga njambwi nimba Jisas kat waliyavat kiyanja vak kat Pailat maawupmba yelavindi. ¹¹ God kat kwunatiga njambwi nimba wan nima sakwat nimba kat wandi. Pailat kat awa ngwula wandi. Barabas kat kwo ay waa awa ngwula waa wandi. Wupmba Barabas kat kwo ay waa awa Pailat kat wandi. ¹² Pailat ndi kat nat njambi wandi. Judana king walinja nyan kat angamak yigiyowun waa wandi. ¹³ Ndi kiselaga wandi. Vitagwe mimba kaala waa wandi. ¹⁴ Pailat ndi kat wandi. Manda vatna kavle vat yinda waa wandi. Wandi, nima vat kiselandi. Vitagwe mimba kaala waa kiselandi. ¹⁵ Pailat wan nima sakwat nimba maawupmba yivat wandi. Wungi kat tiga Barabas kat kwo ay wandi. jisas kat aviya walaa vitagwe mimba kaala wandi maa ndi kat kwutaa kalindi.

KAO YILIGA NIMBA JISAS KAT KWUSELIGA WALINDI

¹⁶ Kao yiliga nimba aywaa yalaa Pailatna ngay Pritorium walinja ngaymba liga Jisas kat kiyandi. ¹⁷ Yelogwen mbangi waavwi ndi kat kwusondi. Manginimbi yambo y klalaa ngilaa ndina nambumba kilisandandi. ¹⁸ Ndi kat kwuselindi. Min Judana king min waa kwuselindi. ¹⁹ Ndina nambu maambimba viyalindi ndi kat sipmiya salindi kwusiliga kwaali mamba sindi. ²⁰ Kwusilaa yelogwen mbangi waavwi klalaa ndi kat ndina waavwi kwusolaa vitagwe mbaomba kaalavat kiyandi.

JISAS KAT KAALANDI

²¹ Samat yiga kita nyan kat vindi. Ndina si Saimon. Wan nyan saimon ngepma wuleivat yandi. Ndi kat kwutaa wandi. Kan vitagwe mbao walalaa kali waa wandi. Wan nyan saimona angwa ngepma Sairiniwalinja ngepma. Ndina mbit nyana si Aleksanda Rufus.

²² Golgota walinja nduwi andigava nambu vla la nduwi Jisas kat kiyandi. ²³ Nima nguo mil walinja sukwino kita salindi. Jisas kat kwivat wandi. Ndi kivak kat kai wandi. Wan ngu kangit yiliga vak kat kwulatiga ngua. ²⁴ Wungi kavamba ndi kat kaalandi. ndina waavwi klavak kak satumba kaselindi.

²⁵ 9 klok ngambi ndi kat kaalandi. ²⁶ Jisas kat kavle vat wanja nyaangit lavungamba piliwutndi. Judana king waa piliwutndi. ²⁷⁻²⁸ Jisasonala sikwutiga vililik pali kaalandi. Nat nyan kat yaagindan naangamba nat nyan nat ambugendan naangamba kaalandi.

²⁹ Vigivaa yiliga nimba ndi kat kwusilindi. Ndaawamba viyaga wandi. Tat Godna ngay sulivat waa wamin. Nat ngay nandinya kuvutmba

kwukiyowun waa wamin waa wandi. ³⁰ Ngaga yaga avla mina mbangi kwunak waa kwusiligba wandi. ³¹ God kat waliga nimbagwi nyaangit piliwutiga nimbo ndino Jisas kat kwusilindi. Nat nimba kat kwunatndi. Avla ana alipsiga kwunakiyandi waa kwusilindi. ³² Ndi Kraist tindeyan ndi Isrelna njambwi nyan tindeyan vitndeyan vitagwe mbaomba ngaga yandeyan vilaa ndi kat nina mbangi wiyo waavi taagandi maa ndina nyaangit wukiyanin waa kwusilindi. Ndinanala vitagwe mbaomba ta mbit nyan mbitno kwusilimbit.

JISAS KIYANDI

³³ Nindi nandinya nya kulun wandi. Tiga vasagla ta lindi, kulun wandi. 12 klok lulun wandi, yiga 3 klok nglaambu kembandi. ³⁴ 3 klok nglaambu Jisas nima kwundimba kiselaga wandi. Ndina kwundimba Eloi Eloi lama sabaktani wandi. God wuna nyaek manda kat wun kat kwagalamin waa wandi. ³⁵ Wumba liga nimba yigumba ana wutaa wandi. Awut Ilaija kat waligandi waa wandi. ³⁶ Kita nyan pililaa naminngimba nyingi liga nima ngu sivugulaa njimbwi mbaomba naminigi taagalaa Jisas kat kwusolaa Jisasna tipmwimba taagalaa agi wandi. Wata kwo ligiyanin. ilaija ndi kat kwunapmak yandeyan vigiyanin waa kasega wandi. ³⁷ Jisas nima kwundimba kiselaa waga kiyandi.

³⁸ Godna ngaymba nindi ngemba la nima waavwi ngilitndi. Angwapmba liga ngilika ndaindi. ³⁹ Jisas kiyandi maa Jisasna mindama

sambimba la njambwi soldia wandi. Ndi Godna nyan waa wandi.

⁴⁰ Siylamba liga nat taagwa viga lindi. Magdala walinja ngepmamba la taagwa lila si maria nat Jemsagwi Josisna nyimeak. Salomi apma viga lili.

⁴¹ Tat Jisas Galilimba lindi maa wat taagwa ndina kwupmba yalaa ndina kiginda kwuti Jisasonala nima sakwat taagwa yalaa viga lindi.

JISAS KIYANDI, WAANGUMBA TAAGANDI

⁴² Nya ndaindi maa njivwa lapman nandinya kat kwanda kwanda kwutnjigwilinjan nandinya tindi. ⁴³ Arimitiamba la nyan Josep yandi. Ndi yisolaa nyaangit ngambula nimbana kita nyana. God viga liga vak kat viga la kita nyana. Pailat kat yalaa Jisasna sim klavat wandi. ⁴⁴ Pailat wandi. Tamba kiyandi? E? Ana kiyandi? Walaa njambwi soldia kat yagwa walaa wagalandi. ⁴⁵ Njambwi soldia waa nyaangit wutaa pailat Josep kat sim agla wandi. ⁴⁶ Jisasna sim kanda kalilaa waavwimba mbatndi. Kambapmba waangu vala taagandi. Taagalaa kambak mbandigaa ndina waangu tivindi. ⁴⁷ Magdalamba lak Mariagwi Josisna nyimeo nat maria taaganja kava yigumba viga limbti.

16

JISAS KIYALAA LAATNDI

¹ Jivwa lapman nandinya yindi maa Magdalamba lak Maria Jemsna nyime nat Maria, Salomi, apma njangu veiliga ngwaat Jisasna simba salipmak kwutaa kalindi. ² Kita wan nandinya ngambi glei laataa waangu la kavat

yindi. ³ Avla ngambundi. Nin kat kandana kambat lavwigiyalaa waa ngambundi. ⁴ Yilaa kambak lavwilaa lindi, vindi. Wan kambak nima kambakna. ⁵ Waangu wuleilaa kita nyan sawun mbangi waavwi kwusolaa la nyan ndina yaagindan naangamba ndaalindi, vilaa ngipaliga ndandi.

⁶ Ndi kat wandi. ke vak. kwaka yangwan Nasaretmba la nyan ana ligandi. Tambu laatndi. Tat ndi kat taaganja kava avi waa wandi. ⁷ Ndina kwupmba la nimbagwi Pita kat yiga ambuk. Jisas laataa Galili yigiyandi waa ambuk waa wandi. Galilimba ndi kat vigiyangwuk waa ambuk waa wandi.

⁸ Waangumba liga vaaka kita yi yindi. Ngipaliga ndalaa avamban plaga yindi. Vaaka liga nat nimba kat ana mbutndi.

MAGDALAMBA LAK MARIA JISAS KAT VILI

⁹ Kita wan nandinyamba Jisas laatndi maa Magdalamba lak Maria ndi kat tatak vili. Tat Jisas li kat tavila waagan sila vili savilindi. ¹⁰ Jisasonala ta nimba nolin tapman nglalindi maa Maria yaa ndi kat mbutui. ¹¹ Maria ndi kat mbuti. Jisas kiyalaa tamba laatndi waa mbuti. Wala vak wutaa ndina mbangi wup yindi.

JISASNA MBAAPMAMBA LA MBIT VILILIK PALI JISAS KAT VIMBIK

¹² Jisas mandit nyan vla lindi, vililik pali ngepma lapman kavamba yetiga liga Jisas kat vimbit. ¹³ Vilaa nat nimba kat yiga mbupmbik. Wamba nyaangit wutaa ndina mbangi wup yigandi.

*JISASNA MBAAPMAMBA LA TAMBA VILI
KIYELI KITA LA NIMBA NDI KAT VINDI*

¹⁴ Ngini wan tamba vili kiyeli kita nimba njambamba ndaaliga nao kilindi, Jisas ndi kat yandi. Yalaa ndi kat mbangi kilipangi yindi linjangat nima kwundimba wandi. Tat va taagwa yaa mbuta nyaangit ngwula mbangi ana wiyo waavi taagandi. Wungi kat tiga Jisas yiga ndi kat wandi. ¹⁵ Ndi kat wupma wandi. Kava kavamba wan apma nyaangit aywaa ndi kat yiga ambuk waa wandi. ¹⁶ Kita nyan wan apma nyaangit maawupmba kwutaa lindeyan ndi kat yagunjeyan ndi kat God kwunakiyandi. Maawupma kwupmak kak kai wagiya nimba kat God nima vat yigiyandi. ¹⁷ Wan apma nyaangit maawupmba kwukiya nimba ndinogwionala simogwiliga nda ligiyandi. Wuna si waga waagan kat tula waa wanjeyan kwagalagiyandi. Mandip mandip kwundimba waigandi. ¹⁸ Kamboy kwutaa katsonjeyan ana valigiyandi. Ndaa kwutiga ngu kinjeyan ana kiyaigandi. Yelogwen ta nimba kat taamba taaganjeyan kwo ligiyandi.

JISAS NYINANGWUTNAT WOKENDI

¹⁹ Njambwi nyan Jisas ndi kat walaa nyinangwut wokelaa Godna yaagindan naangamba ndalindi. ²⁰ Ndi kava kavamba yiga mbutndi. Nima nyan ndina lak kwandi. Simogwi liga nima njivwa kwutndi. Va nimba vilaa yelavtndi. Wanja nyaangit woseka ana walikandi waa yelavtndi. Ngiyambak.

GOD WAA NYAAGIT
The New Testament in the Iatmul Language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Iatmul long Niugini

Copyright © 1975 Bible Society of Papua New Guinea

Language: Ngepma Kwundi (Iatmul)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-12-13

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

b9b92e46-2e7b-584e-a145-60c7cfcc1e68